

Azərbaycanlı sürücülər 1 həftədir Belarus-Rusiya sərhədində gözlədilir

Hürriyyət

SİZİN ÜÇÜN QƏZET

№02 (3293) 16 Yanvar / 2024-cü il

Həftədə 1 dəfə çıxır

Qiyməti: 60 qəpik

ANA XƏBƏR

**Azərbaycanda
işdən çıxarılan
generalın yerinə
oğlu təyin edildi**

Bakıda güclü partlayış

Mebel sexində baş verən yanğın nəticəsində 6 nəfər öldü, 24 nəfər xəsarət aldı

**Yəməndə “savaşı qasırğası”
əsdirən “müharibə ekipajı”**

8-9

GÜNÜN NƏBZİ

Müsahibə

**“Narkomaniyaya
qarşı mübarizə
bütövlükdə
Azərbaycan
xalqının işidir”**

İbrahim Rüstəmli: “O “ocaqları”
söndürməsək, narkomaniyanın
qarşısını ala bilməyəcəyik”

6

Aktual

**Narkotiklər Azərbaycana
necə daxil olur?**

Və yaxud ölkəmizdə narkotik ticarətinin
qarşısını niyə almaq mümkün olmur?

3

Fakt

**Nəsimi sakinləri “Yeni Aila” MTK
rəhbərliyindən şikayətçidir**

2 il ərzində bütün ailələr
yeni mənzillərinə köçürülməli
idi, amma...

7

Şikayət

**Şəhid anası
çarəsiz vəziyyətdə**

Prezident tərəfindən 4 medalla
mükafatlandırılan Aqil Əliyevin anası
ölkə başçısından kömək istəyir...

10

Şikayət

**Qarabağ qazisindən
rəsmi qurumlara etiraz**

Şəmkir sakini deyir ki, ona III qrup əlillik
dərəcəsi veriblər, sənədinə isə “iş
qabiliyyətinin olduğu” yazılıb

10

MEDIA

**“Narkomaniyanın yayılmasına
səbəb məlumatlılıq
səviyyəsinin aşağı olmasıdır”**

Nərimin Aslanbəyova: “Zərərli vərdişlərin
ən yüngül formaları energetik içkilərdən,
siqaretdən, spirtli içkilərdən başlayır”

13

Cəmiyyət

**Şeyxin milyonluq villası ilə
bağlı qalmaqal böyüyür**

Qudasi “qaş düzəltdiyi yerdə
göz çıxardı”: “Şeyx o villanı
məndən aldığı borcla tikib...”

4

**Əhəd Əbiyevin
qardaşı haqda şok iddia**

Polis polkovniki Zəfər Əbiyev bir qardaşı
həbs etdirib, digərini isə ölümlə hədələyib

Bugünlərdə “Hürriyyət”ə müraciət edən Şəmkir rayonu,
Kür qəsəbəsi, Həzi Aslanov küçəsi, ev 2, mənzil 3 ünva-
nında yaşayan Gülbəniz Fərman qızı Cəfərova uzun
müddət Şəmkir Rayon Polis Şöbəsinin rəisi, daha sonra
Baş Narkotiklərlə Mübarizə İdarəsinin Qərb Regional Şö-
bəsinin rəisi vəzifəsində çalışan, hazırda isə təqaüddə
olan polis polkovniki, Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyəti-
nin keçmiş başçısı Əhəd Əbiyevin qardaşı Zəfər Əbiyev-
dən şikayətlənib, iki oğlunun adıçəkilən sabiq polis
rəisi tərəfindən şərhlənərək həbs edildiyini iddia edib.

5

Cəmiyyət

**Eldar Mahmudovun dostu
Ali Məhkəməyə üz tutdu**

Sabiq deputatlaq Mərkəzi Bank
arasında girov qalmaqalı davam edir

Mərkəzi Bankla keçmiş deputat Çingiz Əsədullayev ara-
sında məhkəmə çekişməsi davam edir. Birinci və
apellyasiya instansiyalarında uduzan Çingiz Əsədullayev
Ali Məhkəməyə kassasiya şikayəti verib. Elşənə Vəliyev-
ə iş üzrə hakim təyin edilib. Yaxın vaxtlarda şikayətə
baxılacaq. Keçmiş deputatla Mərkəzi Bank arasındakı
məhkəmə çekişməsi “AGBank” Açıq Səhmdar Cəmiyyə-
tinin (ASC) lisenziyasının ləğvindən sonra başlanıb. Mə-
lumat üçün deyək ki, Çingiz Əsədullayev “AGBank”
ASC-nin əsas sahiblərindən hesab edilir.

4

Ölkə

Azərbaycanlı "qanuni oğru"lar arasında yeni "savaş"

Rusiya mediası: "Namiq Səlifovun öldürülməsi üçün 5 milyon dollar mükafat elan ediblər..."

Rusiya azərbaycanlı "qanuni oğru"lar arasında ən böyük mafiya müharibələrindən biri başlayıb. Bu barədə Rusiya mətbuatı məlumat dərc edib.

Bildirilir ki, söhbət "qanuni oğru" klanı Ülfet Tağıyev (Rufo Gəncinski), Namiq Cəniyev (mərhum "qanuni oğru" Rövşən Cəniyevin qardaşı), Zaur Əhmədov (Rövşenin qohumu) və digər tərəf "qanuni oğru" Namiq Səlifov (mərhum "qanuni oğru" Nadir Səlifovun qardaşı) və ona qoşulan "krimi-

nal general" Vaqif Süleymanovdan gedir.

Məlumata görə, tərəflər arasında gərginlik 2023-cü ilin payızında başlayıb. Rufofonun adamlarından olan "1 nömrəli qanun oğru" Badri Koguşvili Moskvada və digər bölgələrdə iş adamlarına, ticarətçilərə, rəqəbat aparən müştəkilərinə cinayətkar qrupların nümayəndələrinə silahlı "razborkalar" və hücumlar həyata keçirməyə başlayıb.

Bununla yanaşı, mərhum "qanuni oğru" "Rövşən Lənkəranski"nin adamı hesab edilən, hazırda isə "Rufo Gəncinski"nin ətra-

fında olan "Cavid Astaralı" avtomobilində silahlı hücumla məruz qalıb. Hətta bu barədə videogörüntülər paylaşılmışdı. Videoda bir neçə şəxs ayrı-ayrı nöqtələrdən "Cavid Astaralı"nın hərəkətdə olan avtomobilinə silahla hücum edir. Avtoritet avtomobili saxlamayaraq yolda olan digər maşınlara vurub. Hadisə nəticəsində "Cavid Astaralı" bir neçə güllə yarası alıb.

Həmin şəxslər hazırda həbsdə olan kriminal aləmdə "Nihat Quli", "Nihat Qəbəleli" kimi tanınan Nihat Mayısbəylinin adamları olub. Nihat Mayısbəyli mərhum "qanuni oğru" Nadir Səlifovun (Lotu Quli) yaxın adamıdır.

"2024-cü ildən başlayaraq Namiq Səlifov və Vaqifin silahlıları Moskvada, Rusiya Federasiyasının digər bölgələrində və qonşu ölkələrdə Rufo quldurlarını "sıxmağa" başlayıblar. Məsələn, Rufofonun bu ölkədəki (Rusiya-red.) nümayəndəsi Qazaxıstanda vəhşicəsinə döyülüb. Bütün bu qarşıdurmalar tək-cə döyülmələrlə deyil, həm də atışma və sui-qəsd cəhdləri ilə müşayiət olunur. Nəticədə, eyni Rufo Rusiya Federasiyasını tərk etmək məcburiyyətində qalıb və indi Misirdədir. Lakin o, da bu ölkədə özünü təhlükəsiz hiss etmir və İrana köçmək üçün danışıqlar aparır. Eyni zamanda Rufo, Namiq Cəniyev və Zaur Əhmədov Namiq Səlifovun öldürülməsi üçün 5 milyon dollar mükafat elan ediblər", - KİV yazıb.

Əyləncə səhifəsi

"Tesla" bazar dəyərini 94 milyard dollar itirdi...

Cari ilin iki həftəsində ABŞ-nin elektrikli avtomobil şirkəti "Tesla" bazar dəyərini 94 milyard dollar itirib ki, bu da şirkətin qurucusu İlon Mask üçün "ilin ən pis başlanğıcıdır".

Bu barədə "Bloomberg" öz hesablamalarına istinadən yazıb. Agentlik qeyd edib ki, əgər "Tesla" 2023-cü ildə kapitallaşmasını iki dəfə artırdığı halda, ABŞ-nin ən böyük avtomobil icarəsi oyunçularından biri olan "Hertz Global Holdings Inc"-in elektrikli nəqliyyat vasitələrindən imtina etmək niyyəti xəbərləri, eləcə də Çin markalarının artan rəqabəti fonunda Maskın şirkətinin səhmlərinin dəyəri azalıb.

Nəşrin analitikləri hesab edirlər ki, investorların "Tesla" ilə bağlı əsas narahatlığı elektrik avtomobilləri bazarında artımın durğunluğudur. Mütəxəssislər qeyd ediblər ki, Çində elektrikli avtomobillərin qiymətlərinin düşməsi bu narahatlığı daha da artırır.

Bu ilin əvvəlində "Tesla"-nın kapitallaşması 2010-cu ildə birjaya çıxdıqdan sonra rekord göstəricidir. Agentlik bildirib ki, faiz ifadəsində "Tesla"-nın yanvarın əvvəlindən bəri 12 % azalması "Tesla" səhmlərinin ilin ilk doqquz ticarət günündə 14 % ucuzlaşdığı 2016-cı ildən bəri ən pis göstəricidir.

"COVID-19"dan 20 dəfə çox ölmə səbəb ola bilən "X xəstəliyi"...

"X xəstəliyi" 2024-cü il yanvarın 15-dən 19-dək İsveçrənin Davos şəhərində keçiriləcək Dünya İqtisadi Forumunun mövzularından biri olacaq.

Bu barədə təşkilatın saytında məlumat verilib. Görüş barədə yerləşdirilən elan da deyilir:

"Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının naməlum "X xəstəliyi"nin koronavirus pandemiyasından 20 dəfə daha çox ölmə səbəb ola biləcəyinə dair yeni xəbərdarlıqları ilə səhiyyə sistemlərini qarşıda duran çoxsaylı çağırışlara hazırlamaq üçün hansı yeni səylərə ehtiyac var?". Müzakirə yanvarın 17-də baş tutacaq. Bu görüşün iştirakçıları Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) baş direktoru Tedros Adhanom Qebreyesus, Braziliyanın səhiyyə naziri Nisia Trindade Lima, koronavirus əleyhinə peyvənd hazırlayan "AstraZeneca" şirkətinin rəsmiləri və digər səhiyyə ekspertləri olacaq.

Övladları məşhur aktyoru öldürməyə cəhd edib

Dünya şöhrətli aktyorun xanımı prokurorluğa ərizə verib

Məşhur fransız aktyor Alen Delonun övladları atalarını qəsdən öldürməyə cəhdə ittiham olunublar. "Le Figaro" qəzetinin məlumatına görə, özünü Fransa kino ulduzunun keçmiş həyat yoldaşı adlandıran Hiromi Rollen bu barədə prokurorluğa ərizə verib.

Rollinin dediyinə görə, o, Delonla birlikdə yaşadığı zaman aktyorun vəziyyəti isveçrə həkimlərinin müşahidəsi sayəsində sabit olub. Prokurorluğa ünvanlanmış məktuba görə qadın sənetçinin evini tərk etmək məcburiyyətində qaldıqdan sonra, o, həkimlə planlaşdırılan bir neçə görüşü buraxıb.

Rollen Delonun uşaqlarını atalarının müalicəsini dayandırmaqda ittiham edib.

Qadın buna sübut kimi Delon qardaşlarının və bacısı Anuşkanın yazışmalarını da göstərmiş, burada aktyorun oğlu Enthoni atasının kimyəvi terapiyasını dayandırmağı təklif edib. Vəkil

Rollen onun adından yazdığı məktubda Delon uşaqlarının bu cür hərəkətlərinin qətl cəhdi kimi qiymətləndirilə biləcəyinə işarə edib.

Qeyd edək ki, daha əvvəl Alen Delonun oğlu Entoni Delon bacısı Anuşkanı atasının koqnitiv (idrak) pozğunluğu ilə bağlı məlumatı ailədən gizlətməkdə günahlandıraraq "Bacım heç vaxt qardaşıma (aktyorun kiçik oğlu Alen-Fabien -red) və mənə məlumat vermədi ki, 2019-2022-ci illər ərzində atamla İsveçrədə klinikaya səfər zamanı beş koqnitiv test aparılıb və o, bunların heç birini keçə bilməz", - Entoni Delon yerli mətbuata müsahibəsində bildirib.

Təsisçi:

Sərdar Cəlalovlu

Baş redaktor:

Vüqar Məmmədov

Tel: 070 333 22 85

012 496 98 93

E-mail: vuqar-mt@mail.ru

Dizayner:

Seymur Həsənov

"Hürriyyət" qəzetinin internet unvanı:

Hurriyyet.az

E-mail: hurriyyet@mail.ru

Tiraj: 2500

Redaksiyanın ünvanı:

AZ 1008, Bakı, akademik Ələşrəf Əlizadə küçəsi, 31

Telefonlar: 496-10-72; 496-08-35

Lisenzianın qeydiyyat nömrəsi: V 165

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Əlyazmalar geri qaytarılmır.

Redaksiyanın kompüter mərkəzində yığılıb səhifələnilir və "Futbol+ servis" mətbəəsində çap edilib.

Bu işarə altında dərc olunan yazılar reklam xarakterlidir.

Qəzet 1991-ci ildən çıxır.

İngiltərə Avropaya 20 min hərbiçi göndərir

2024-cü ilin birinci yarısında Böyük Britaniya NATO-nun "Steadfast Defender 24" təlimində iştirak etmək üçün Kral Hərbi Dəniz Qüvvələri, Britaniya Ordusu və Kral Hərbi Hava Qüvvələrindən 20 000 əsgərini Avropaya göndərəcək.

Hurriyyet.az xəbər verir ki, bu barədə müdafiə naziri Grant Şapps bildirib.

Qeyd olunur ki, Soyuq Müharibədən sonra keçirilən ən böyük təlimlərdən biri çərçivəsində qoşunların yerləşdirilməsi fevral-iyun aylarında Şərqi Avropada Britaniya qoşunlarının, eləcə də tankların, artilleriya və helikopterlərin yerləşdirilməsini əhatə edir.

Bundan əlavə, Hərbi Dəniz Qüvvələri və Hərbi Hava Qüvvələrinə F-35B qırıcıları və Poseidon P8 müşahidə təyyarəsi ilə aviadaşıyıcı zərbə qrupu daxil olacaq. Bundan əvvəl NATO-nun hərbi komitəsinin rəhbəri Rob Bauer bildirib ki, təlimlər zamanı NATO Rusiyanın şərq cinahına mümkün müdaxiləsinə cavab işləyib hazırlayacaq.

İran və Rusiya hansı silahları mübadilə etməyə hazırlaşır?

İran Rusiya Federasiyasına silah tədarükü müqabilində Rusiyadan müasir aviasiya, xüsusilə Su-34, təlim təyayrələri və radiolokasiya stansiyaları almağa ümid edir.

Hurriyyet.az xəbər verir ki, bu barədə Baş Kəşfiyyat İdarəsinin (GUR) nümayəndəsi Vadim Skibitski RBC-Ukraynaya müsahibəsində bu barədə danışib. Skibitski deyib: "İran Rusiya ilə hərbi-texniki əməkdaşlığı inkişaf etdirir, çünki Tehran Rusiya silahlarında maraqlıdır". Baş Kəşfiyyat İdarəsinin nümayəndəsi əlavə edib ki, Rusiya Federasiyası ilə İran arasında "danışıqlar davam edir".

Putin Şimali Koreyaya səfərə hazırlaşır

"Rusiya prezidenti Vladimir Putinin KXDR-ə səfəri yaxın gələcəkdə baş tuta bilər, tarixlər diplomatik kanallar vasitəsilə daha sonra razılaşdırılacaq".

Hurriyyet.az xəbər verir ki, bunu Rusiya dövlət başçısının mətbuat katibi Dmitri Peskov jurnalistlərə bildirib. "Vladimir Putinin Pxenyana rəsmi səfər etmək üçün dəvət alıb. Ümid edirik ki, belə bir səfər baş tutacaq, Rusiya prezidenti yaxın gələcəkdə Şimali Koreyaya səfər edəcək. Bu səfərin vaxtı diplomatik kanallar vasitəsilə daha sonra razılaşdırılacaq", - Peskov bildirib. Xatırladaq ki, Putin 2000-ci ildə Şimali Koreyanın paytaxtı Pxenyana səfər edərək, Kim Çen İnin atası Kim Çen İr ilə görüşüb. Danışıqlar nəticəsində dövlət başçıları Rusiya və ya KXDR-ə qarşı təcavüz təhlükəsi zamanı bir-birinə dəstək verməklə bağlı razılaşmışlar.

Ukraynada döyüşməkdən imtina etdiyinə görə 3 il həbs cəzası aldı...

Cənubi Saxalin qarnizonu hərbi məhkəməsi Ukraynada müharibəyə getməkdən imtina edən hərbiçi 2 il 9 ay müddətinə azadlıqdan məhrum edib. Hurriyyet.az xəbər verir ki, bu barədə "Moskva Tayms" yazır.

Hökmə əsasən, 2023-cü ilin avqustunda Saxalin vilayətinin Aniva şəhərinin sakini Denis Aqlıçeyev komandirin döyüş tapşırıqlarını yerinə yetirmək və döyüşlərdə iştirak etmək haqda əmrini yerinə yetirməkdən imtina edib. Məhkəmə hesab edib ki, təqsirləndirilən şəxs "hərbi kollektivdə hərbi nizam-intizamın və asayişin vəziyyətinə mənfi təsir göstərməklə, komanda birliyi prinsipini şübhə altına alıb". Nəşr qeyd edir ki, bu, məhkəmənin Ukraynaya getməkdən imtina edən hərbiçilərə qarşı çıxardığı ilk hökm deyil. Oxşar qərar 2023-cü ilin noyabrında qəbul edilib: hərbiçi Rusiya Federasiyası Cinayət Məcəlləsinin 332-ci maddəsi (sifariş yerinə yetirməmək) ilə təqsirli bilinib. İstintaqın məlumatına görə, təqsirləndirilən şəxs bölmə komandirinin əmrini yerinə yetirməkdən və Ukraynaya müharibəyə getməkdən imtina edib. Ertəsi gün yenə döyüşə getməkdən imtina etdi. O, bunula yanaşı, həmkarlarının yanında "dəstək tapmağa çalışıb". Şahidlərin dediyinə görə, bundan sonra digər hərbiçilər də Ukraynaya getmək istəməyiblər.

Bakıda 6 nəfərin ölümünə səbəb olan güclü partlayış

Mebel sexində baş verən partlayış-yanğın nəticəsində 24 nəfər də xəsarət alıb

Dünən Bakı şəhəri, Binəqədi rayonu, A.Kunanbayev küçəsində yerləşən sexdə güclü partlayış baş verib. Hurriyyet.az xəbər verir ki, qısa müddətdə yanğına səbəb olan partlayış nəticəsində 6 nəfər ölüb, 24 nəfər xəsarət alıb.

Qeyd edək ki, bir neçə saat sonra yanğın Fövqəladə Hallar Nazirliyi Dövlət Yanğından Mühafizə Xidmətinin qüvvələri tərəfindən tam söndürülüb.

Mebel sexində baş vermiş yanğınla bağlı cinayət işi başlanıb. Bu barədə Baş Prokurorluq və Fövqəladə Hallar Nazirliyinin birgə məlumatında deyilir.

Qeyd olunur ki, yanvarın 15-də paytaxtın Binəqədi rayonu, A.Kunanbayev küçəsi yaxınlığında yerləşən mebel sexində partlayış baş verməsi barədə daxil olmuş məlumat əsasında

dərhal prokurorluq əməkdaşları və FHN-in qüvvələri hadisə yerinə cəlb olunublar.

Görülmiş zəruri və təxirəsalınmaz tədbirlər sayəsində yanğın məhdudlaşdırılıb.

"Hadisə yerinə xüsusi texniki vasitələr və canlı qüvvə cəlb edilməklə yanğının söndürülməsi istiqamətində operativ və təxirəsalınmaz tədbirlər davam etdirilir. İlkən araşdırmalar zamanı dağıntılar altından üç nəfərin meyiti aşkar olunub.

Hadisə nəticəsində 24 nəfər müxtəlif dərəcəli xəsarətlər alıb. Xəsarət alanlardan altı nəfər ilkin tibbi yardım göstərildikdən sonra evə buraxılıb, digərlərinin müalicəsi xəstəxanada davam etdirilir. Onlara zəruri tibbi xidmətlər göstərilir, vəziyyətləri stabildir.

Faktla bağlı Cinayət Məcəlləsinin 225.3 (yanğın təhlükəsizliyi qaydaları

nı pozma - ehtiyatsızlıqdan iki və daha çox şəxsin ölümünə səbəb olduqda) və 314.3-cü (səhlənkərlik - ehtiyatsızlıqdan iki və daha çox şəxsin ölümünə səbəb olduqda) maddələri ilə cinayət işi başlanaraq, baş prokurorun müvafiq qərarına əsasən, prokurorluq və Fövqəladə Hallar Nazirliyinin peşəkar müstəntiqlərindən ibarət birgə istintaq qrupu yaradılıb, istintaqın aparılması Baş Prokurorluğun Kriminalistika və İnformasiya Texnologiyaları idarəsinə həvalə olunub.

Partlayışın səbəbinin, dəymiş ziyanın həcmnin, həmçinin, iş üzrə əhəmiyyət kəsb edən digər halların müəyyən edilməsi üçün müvafiq ekspertizalar təyin edilib.

Hazırda zəruri istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir", - birgə məlumatda deyilir.

Hazırladı: KƏNAN

Azərbaycanlı sürücülər 1 həftədir Belarus-Rusiya sərhədində gözlədilir

Rusiya tərəfi onların sərhədi keçməsinə icazə vermir; Latviya ərazisindən itfadə etmələri təklif olunur

Azərbaycan TIR sürücüləri günlərdir soyuq havada Belarus-Rusiya sərhədində gözləməyə məcbur olublar. Bu barədə Hurriyyet.az-a müraciət edən sürücülər bildirirlər.

Onların sözlərinə görə, 09.01.2024-cü il tarixindən bu günə qədər sərhədi keçə bilməyiblər. Sürücülər deyirlər ki, Rusiya tərəfi sərhədi bağlayıb, bu səbəbdən də Azərbaycan, İran və Türkiyəyə məxsus yük maşınları 18-19 dərəcə şaxtada sərhəddə gözləməyə məcbur olub.

Sürücülər deyir ki, onlara 3-cü ölkəyə keçməyə icazə olmadığı bildirilir və bunun üçün ancaq Latviyadan keçib getməyin mümkün olduğu təklif edilir. Latviyadan keçmək üçün isə viza tələb olunduğundan, sürücülər çaresiz vəziyyətdə qalıblar.

"Səfirliyə dəfələrlə zəng vurmuşuq, artıq zənglərimizi cavablandırılmırlar, burda ələcsiz vəziyyətdə qalmışıq. Bizə kömək edin, öz vətənimizə keçək", - deyə sürücülər yetkili orqanlardan xahiş edirlər.

Jalə FAMILQIZI

Azərbaycanda işdən çıxarılan generalın yerinə oğlu təyin edildi

İşdən azad edilmiş Müdafiə Nazirliyinin Hərbi Orkestr Xidmətinin rəisi, Xalq artisti general-mayor Yusif Axundzadənin yerinə təyinat olub.

"Qafqazinfo"nın əldə etdiyi məlumatlara görə, generalı bu postda oğlu, Əməkdar incəsənət xadimi, polkovnik Rəfət Axundzadə əvəz edib. R.Axundzadə bu təyinatdakı Müdafiə Nazirliyinin Əlahiddə Nümunəvi Orkestrinin rəisi idi.

Qeyd edək ki, ölkədə hərbi orkestr məktəbini yaradan Yusif Axundzadə Prezidentin fərdi təqaüddəsidir. Silahlı Qüvvələrin Hərbi Orkestr Xidmətində ilk ali hərbi rütbəyə yüksələn general Axundzadə, həmçinin, 2021-ci ildə keçirilən Zəfər paradının marşını yazan dirijordur.

Narkotikarətin çiçəklənməsi istənilən ölkə üçün “yox olma” sürəcinə başlanan faktordur. Bu, dövlətin varlığı üçün əhəmiyyət kəsb edən iki amil - sağlam nəsil və ölkə daxili sabitlik üçün birbaşa təhdiddir. Hansı ki, vətəndaşların normal yaşayışı belə, bu iki amil olmadan mümkün deyil.

Məsələn, hazırda daxili sabitliyin nə qədər önəmli olduğunu ortaya qoyan hadisələr “narkotik ölkəsi” olan Ekvadorda yaşanmaqdadır. İlk baxışdan “Ekvador Latin Amerikası ölkəsidir, ondan bizə nə?” kimi fikirlər ağla gələ bilər. Amma bu yanaşma əsassızdır. Dünya çoxdan qloballaşıb. Dünyanın bir tərəfində yaşanan hansısa hadisə başqa tərəfə “kəpənək effekti” ilə təsirsiz ötürülmür. Ələlxüsus, söhbət hazırda dünyanı cənginə almış narkotik beləsindən gedirsə.

Latin Amerikası ölkələrində dişlərinə qədər silahlanmış narkokartellərin dövlətə qan uddurması yeni

darda pul əldə etdiklərini” bildirirlər. Yeni narkotikin mənbəyi “üstü sirr perdesi ilə örtülü”, kimliyi naməlum qalan iranlılardır. Lakin bu məsələdə bəzi müəmmalı məqamlar var. Hansısa iranlı narkotacir ölkəsində oturub, sosial şəbəkə üzərindən buradakı narkobiznesini, “işgüzar əlaqələrini” necə koordinasiya edir? Yaxud iranlı narkotacirlərlə əlbir işləyən, İran narkobiznesinin Azərbaycandakı əmmaməli “odda-yanmaz”, “sudabatmaz” ələ keçməyən nümayəndələri kimlərdir? İranlı narkotacirlə “milli və yerli” narkotik satıcılarının sosial şəbəkələrdə on-

yət daşıyır. İlk növbədə də Dövlət Gömrük Komitəsi və Dövlət Sərhəd Xidməti. Deyə bilərik ki, bu 2 qurum narkotik ticarətinə qarşı mübarizə sahəsində arzu edilən nəticə əldə edilmədiyi üçün eyni dərəcədə məsuliyyət daşıyırlar. Söhbət sərhəddən qaçaqmalçılıqla gətirilən narkotikin qarşısının alınması ilə yanaşı, ölkəyə “mal idxalı” adı altında gətirilən yüklərin məsuliyyətli şəkildə yoxlanılmaması, yaxud hansısa təmənnə, göstəriş, tapşırıq səbəbi ilə onun yoxlanılmasına “göz yumulması”ndan gedir. Bu isə, ilk növbədə ölkə başçısının narkoma-

Narkotiklər Azərbaycana

necə daxil olur?

Və yaxud ölkəmizdə narkotik ticarətinin qarşısını niyə almaq mümkün olmur?

niyaya qarşı mübarizə aparılması göstərişinə əməl olunmamasıdır. Deməli, narkotiklər sərhəddə aşkarlanmalı, elə oradaca müsadirə olunmalıdır. Əlbəttə, hər iki qurum iddia edə bilər ki, ölkəyə sərhəddən və gömrükdən narkotik keçmir. Bəs polisin hər gün müsadirə etdiyi külli miqdarda narkotik vasitələr “qara bazar”da necə peyda olur? O zaman belə ehtimal irəli sürə bilərik ki, Azərbaycanda hansısa imtiyazlı, dövlətin toxunulmazlıq yetkisi veridiyi şəxslərin himayə etdiyi iş adamlarına məxsus yük maşınları da “toxunulmaz”dır. İndi kimsəyə sirr deyil ki, kiçik narkodilerlər sərhədcilərin və gömrükçülərin “gözünə görünmədən” ölkəyə külli miqdarda narkotik gətirmək şansına malik deyillər. Buna ancaq dövlətin iyerarxik vəzifə pillələrində “toxunulmazlıq statusu”na malik iri məmurların “qüdrəti yetər”. Məhz bu səbəbdən, ölkəmizdə 2 ildən çoxdur ciddi mübarizə aparılsa da, hələ də narkotik satışı dayanmır. Polis ancaq prosesin son mərhələsinə qarışa bilər. İlk mərhələyə isə heç kim müdaxilə edə bilmir, yaxud da

məsələ deyil. illərdir bu dövlətlər mübarizəni davam etdirirlər. Ölüm ticarətinə qarşı mübarizə aparən istənilən qüvvə üçün təhlükəli olan narkokartellər ilk növbədə daxili sabitliyin pozulmasına səbəb olurlar, necə ki, hazırda Ekvadorda bu durum yaşanmaqdadır. İş o yerə gəlib ki, Ekvador prezidenti ölkədə “daxili silahlı münaqişə” vəziyyəti elan edib. Narkotik bandalarının üzvləri cəzadan qurtulmaq üçün bezi vətəndaşları girov götürüb və insanları Ekvador ordusuna dəstək olmağa çalışırlar. Çünki istənilən halda ölkənin var olması üçün dövlət-vətəndaş birliyi mütləqdir. Necə ki, biz 44 günlük müharibədə buna şahid olduq.

İndi isə Azərbaycanda baş verənlərə nəzər salağ. Amma ilk öncə niyə Ekvadorda yaşanan hadisələri misal çəkdiyimizə aydınlıq gətirək. Azərbaycan da bir çox başqa ölkələr kimi, səhredlərimizi aşaraq içəri doluşan narkotikdən əziyyət çəkir. Belə demək olarsa, cəmiyyət olaraq ölkəni “narkotik oylağına” çevirənlərin əlindən girinc olmuşuq. Bunu anlamaq üçün elə son zamanlar narkomanların avtobus dayanacaqlarını sığınacağa çevirməsini görmək kifayətdir. Gördüyümüz kimi, narkotiklər əsir etdiyi şəxsin həyatını korrumpasiya kifayətlənir, əksinə bütün cəmiyyəti öz girovuna çevirir.

Yeri gəlmişkən, dayanacaqdan istifadə edən sakinlərin müraciəti ilə həmin narkoman uzaqlaşdırılsa

da, bu o demək deyil ki, onlar daha narkotik istifadə etməyəcək, başqa dayanacaqlara pənah aparmayacaqlar. Həmin narkomanın “lomka anı” bir göz qırpmında narkotikin təsiri ilə kriminal əmələ çevrilə bilər.

Güc orqanları, ilk növbədə DİN narkotikin “cövlan etməsi”nin qarşısını almaq üçün ciddi-cəhdlə çalışır. Amma narkotikin müsadirəsi, narkotacirlərin tutulması narkomanı qarşısını almağa yetmir. Ölkəyə gətirilən narkotik öz müştərilərinə çatmaq üçün asanlıqla yol tapır. Təbii ki, satdığı narkotik bağlamasını sosial şəbəkələrdə tanış olduğu hansısa “iranlı şəxs”dən aldığı iddia edən narkotacirlərin sayəsində. Bütün bunlar isə onu deməyə əsas verir ki, narkomaniyaya və narkotiklərə qarşı mübarizə ahəng içində aparılmır. Yeni mübarizəyə töhfə verməli olan bütün tərəflərin iştirak səviyyəsi qənaətbəxş deyil.

2023-cü ilin oktyabrından bu yana DİN qeyri-qanuni silahların vətəndaşlardan toplanması kampaniyası aparır. Əlbəttə, ölkəmizin üstünə düşmüş tərəfindən çəkilən “narkotik silahı”, eləcə də kriminal durumun getdikcə öz çərçivəsindən çıxması bunu zəruri edirdi. Xüsusilə Azərbaycanın onun qəsdinə duran dövlətlərlə çevrəlməsi şəraitində. Elə Latin Amerikası ölkələrində narkokartellərin dövlətə kəllə-kəlləyə gəlməsi və sağlam cəmiyyətə meydan oxumasını da göz önünə alaraq, qanunsuz silahların vaxtında, yeni dövlətə təslimlənməmişdən önce

yiğılmasının nə qədər mühüm addım olduğunu buradan görə bilərik. Bir neçə il əvvəl yaşanan Nardaran hadisələri də buna bariz misal ola bilər. Bu səbəbdən, daxili işlər orqanlarının qanunsuz saxlanılan silahların təhvil verilməsi haqda müraciəti cəmiyyətdə müsbət əks-səda doğurdu və belə demək mümkündürsə, öz bəhrəsini də verdi.

Narkotik dövryyəsi məsələsinə gəlincə, yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, polis yalnız “müşərisinə qovuşmaq” üçün yola çıxan narkotikin qarşısını kəsə bilər, onu da qismən. Çünki fərqli olsaydı, istifadəçilər narkotik tapmazdılar. Odu ki, polis qanunsuz silahların yığılmasını asanlıqla təşviq etdiyi kimi, narkotikin satış üçün bazara çıxarıldığı “topdansatış məntəqələri”ndən birbaşa müsadirəsini təşkil etməkdən ötrü də kampaniya başlada bilər. Məsələn, necə ki, “qonşusunda olan silahın yerini deyən şəxsə” anonimliy qorunmaqla rəsmi olaraq mükafat vəd edilir, oxşar kampaniyanı narkotik tacirləri, bariqalar haqda məlumat verən şəxslər üçün də təşkil etmək olar. Hər halda, DİN bu kimi metodlarla cəmiyyətin sialhsızlaşdırılması ilə yanaşı, “narkotiksiz yaşam” kampaniyasını da uğurla apara və müsbət sənə çatdırı bilər. Hətta bu, cəmiyyətdə daha çox əks-səda doğurur və ictimai hərəkətdə də çevrilə bilər.

Əlbəttə, bu gün ölkəmizin narkotiksiz həyata daha çox ehtiyacı var. Üstəlik, kimsəyə də sirr deyil ki, hazırda narkotik daha çox müştəri olan məhsuldur, nəinki silah. Narkotik daha səssiz, daha sinsiyə, daha amansız öldürür, nəinki silah. Kütləvi qırğın silahı hansı rol oynayırsa, narkotik eyni missiyanı amansızcasına yerinə yetirir, amma daha səssiz şəkildə.

Burada bir vacib məqamı da vurğulamaq yerinə düşər. Saxlanılan narkodilerlərin demək olar ki, hamısı “onlarda aşkar olunan heroin və marixuananı sosial şəbəkələrdə əlaqə qurduqları İran vətəndaşları vasitəsi ilə paytaxtın müxtəlif ərazilərində gizlədildən yerlərdən götürüb, ayrı-ayrı şəxslərə çatdırmağın qarşılığında müəyyən miq-

layn əlaqə qurmalarını necə başa düşmək olar?! Bəs filan qədər narkotik - heroin və marixuana onlayn şəkildə teleportsiya yolu ilə Azərbaycana giriş edir? Ya narkotik öz-özünə sərhədlərin üstündən “gözə görünməz” şəkildə varid olur? Təbii ki, bunların heç biri deyil. Kimsəyə sirr deyil ki, narkotik 3 yolla - ya quru, ya su, ya da hava yolu ilə daşınır. Böyük ehtimalla narkotik ölkəmizə İrandan daha çox quru yolu ilə daxil olur. Sözsüz ki, sərhədləri ke-

çərək. Polis əməkdaşları narkotik “sərhədi aşaraq” “daxili bazar”a çatandan sonra prosedürə müdaxilə edə, yeni onu müsadirə edə bilər. Burada da tam şəkildə deyil, müəyyən qismi dövryyədən çıxarılır, qalan hissəsi öz müştərisinə yol tapır.

Deməli, narkotik ölkəyə daxil olana, yeni sərhəddən içəri bir addım atana qədər qarşısının alınması daha məqsəduyğun olar. Bu da o deməkdir ki, narkotik vasitələrin önünü sərhəddə kəsmək mütləqdir və bu məsələdə sərhəd xidmətinin üzərinə böyük cavabdehlik düşür. Burada belə bir sual meydana çıxır - əgər bu sahədə qanədicə nəticə əldə edə bilmiriksə, məsuliyyəti kim daşıyır? Yaxud, narkomaniyaya qarşı mübarizənin uğurlu nəticələnməsinə görə cavabdeh kimdir?

Əlbəttə, narkotik maddələrin ölkəyə gətirilməsinin qarşısını kimlər kəsməlidirsə və bunu edə bilmirsə, yaxud göz yumursa, onlar məsuliyyəti

etmir.

Daha bir nüans. Narkotik satışının qarşısının alınmasının mümkün olmamasında məhkəmələrin narkotacirlərə bəraət verməsi də öz rolunu oynayır. Yeni həmin narkotik satıcılarının yenidən öz əməlini davam etdirməsində məhkəmələrin “mərhəməti” də öz sözünü deyir.

Əlbəttə, Azərbaycanda illərdir sabitlik mövcud olsa da, narkotik alverinin baş alıb getməsinə nəzərə alaraq qəbul etməliyik ki, bu, nisbi xarakter daşıyır. Çünki, yazımızın əvvəlində də qeyd etdiyimiz kimi, narkomaniya, narkotik ticarəti gəc-təz ölkədəki asayışı təhdid altına alır. Əgər narkotiklər əhəlinin sağlamlığına zərbə vurursa, istənilən an kriminala açılan qapı ola bilirsə, dövlət meydan oxuyursa, deməli, nisbi sakitliyə rəğmən, mövcudluğumuzun kökü qazınır və rahatlığa əsas yoxdur.

Hazırladı: İ.SABİRQIZI

Eldəniz QULİYEV

Ziyalıları qınamayın...

Meydan boşdur... Xəyalpərəst və boşboğaz siyasətçilər buyursunlar, - fürsəti fəvta verməyib, zəbt ələsinlər meydanı!

Əlbəttə, əgər bacarırlarsa!..

Xalqın tələpəli məqamlarında, indi həzm edə bilmədiyiniz ziyalı bəndlər öndə düşüb ölkənin siyasi və mədəni dirçəlişini təmin edəcək YOLU, ÇARƏNİ göstərmədimi, həzarat?

Siyasilər, daha doğrusu siyasətbazlar razı olmadılar: "YOL NƏDİ, ÇARƏ NƏDİ?" - deyər, iki ayaqlarını bir başmağa pərçimləmədimi?..

İndi olan-qalan ziyalıları nə haqla qınayırsınız?..

Həmən o ziyalı kəslər azmı xalqın zəkası, iradəsi və ruhunun güc mərkəzi olmağa can atdılar; məgər bütün varlıqları ilə cəmiyyəti total satqınlıq və dəlalət virusundan xilas etməyə çalışanlar, kirpiylə od götürənlər onlar deyildimi?..

Siyasəti oyuncağa çevirmiş təkəbbürlü naşılar isə, daş atıb başlarını tutdular: "OLMAZ, OLMAZ!- dedilər. - HƏR ŞEYİN ZAMANA EHTİYACI VAR! GEDİN, GEDİN ÖZ İŞİNİZLƏ MƏŞĞUL OLUN!"

Neçə-neçə ziyalı bəndə bir ovuc ədəbazarın xalqın üzərində apardığı siyasi, iqtisadi, psixoloji və mədəni zorakılığı durdurub, qarşısına sədd çəkməyə çalışdı, hamını müqavimət göstərməyə, ədalətli və aktiv mübarizəyə səslədi. Yalan və korrupsiya adlı dəhşətli mərzinin metastaz verdiyini, millətin mütləq düşüncəli kəsiminin təcridən manqurtlaşdığını deyib də, fəryad qopardı. Amma təəssüf və səd heyif ki, rəhbəri avtoritetdən, demaqoqiyanı və tənəpərvərlikdən, süari proqramdan, komformizmi mövqedən, azadlığı özbaşınalıqdan, populizmi ideologiyadan seçib-ayıra bilməyən və "siyasi proses" adlı aysberqin görünməyən qatlarında nələrin baş verdiyinin fərqi nə varmıyan siyasi "liderlər", az qala xorla qışqırdılar: "SİZLİK DEYİL, bəylər!.. YOX - YOX, BU SİYASƏTDİ! - dedilər, - MANE OLMAYIN, QARIŞMAYIN BİZİM İŞİMİZƏ!!!" Vəssəlam. Dairə qapandı!

Bu gün mən zərər qədr də olsa şübhə etmirəm ki, ölkədə hökm sürən vətəndaş ədalətinin, kütləvi xof və passivliyin, eləcə də siyasi nihilizm və simasızlığın əsas baskırları sırasında, mövcud rejim sahibləri - yanaşı, bəzi müştəbəh müxalifət liderləri də var...

Ziyalıları qınamağa nə var ki!..

Belə çətinliklə yaratdığımız və nəyin bahasına olursa-olsun, qoruyub himayə etdiyimiz ziyalıların müqavimət institutunun bu gün bu sayaq çıxılmaz duruma düşməsi, sözün əsl mənasında, nonsensdir!

Və bunun günahı aydın insanlardan daha çox, onları küsdürüb rəncidə salan, siyasi mübarizədən bezdirib kənara çəkilməyə sövq edən nadürrüst siyasətçilərdir!..

Buyurun bəylər, bu meydan, bu da... siz! Hələ bir 20-30 il də vaxtınız var!.. Didin bir-birinizi...

Didin, amma eyni zamanda unutmayın ki, xalqın mədəni yükünü daşımağı öz ALIN YAZISI hesab edən, ONUN ləyaqət və vicdan simvolları, ruhunun, ağrı-acılarının və qüdrətinin təmsilçiləri ZİYALI insanlar hər zaman olub, var və bundan sonra da olacaq.

O ayrı söhbətdi ki, bu gün belə İNSANLAR barmaqla sayılır və onları gündüz çıraqla da tapmaq olmur...

Tutaq ki, belə işıqlı insanlar həqiqətən bir əlin barmaqları qədərdir... Axı bu barmaqlar tək cəyib-icmək, çırtma çalmaq, kiminsə başına tumar çəkmək, pul saymaq və sairə üçün deyil. - O barmaqlar, həm də bəlkə də ilk növbədə, - MƏBƏDƏ APARAN YOLU GÖSTƏRMƏK üçündür!

P.S. Ağrını kəlməyə, göz yaşlarını cümləyə çevirməkdən usandım, Allah!

Şeyxin milyonluq villası ilə bağlı qalmaqal böyüyür

Sabiq deputat Qalib Salahzadə qudası, Şeyxülislam Hacı Allahşükür Paşazadənin dəbdəbəli villası ilə bağlı yayılan xəbərlərə reaksiya verib.

Belə ki, mətbuata açıqlama verən Qalib Salahzadə sözügedən villanın borcla tikildiyini iddia edib: "Şeyxin də, mənim də arxamca nələr danışılar? Nə edək? Hər kəs özünə görə danışır. Görünür, qabiliyyətləri budur. Oturmuşam, həmin villada. And olsun Allaha, Şeyx bu evi tikdirəndə mən özüm ona 260 min dollar borc pul vermişəm. Şeyx ondan-bundan borc edib ev tikib ki, gələn var, gedən var, qoy deməsinlər, gör Şeyx harada yaşayır. Bu adamın qonaq-qarası olur. Bəlkə, məndən başqa da kimdənsə, dostla-

Qudası "qaş düzəltdiyi yerdə göz çıxardı": "Şeyx o villanı məndən aldığı borcla tikib... nə qədər istəyibse pul vermişəm"

rından, üç-beş adamdan da borc alıb, bunu deyə bilmərəm. Mən öz yerimə and içirəm ki, borc vermişəm ki, bu adam ev tikir".

Sabiq deputat daha son-

ra bunları deyib: "Bir də, hər kişiye borca pul vermirlər axı. Onun hörməti, avtoriteti, məniyi olub. Nə qədər istəyibse pul vermişəm. Yəqin indi Şeyx mənə əsəbləşəcək ki, bir dəfə pul vermişəm, hər yerdə deyirsən. Şeyxin mənim kimi saysız-hesabsız dostları olub. İndi kiməsə hesabat versin ki, mən filankəsdən kömək almışam?"

Qeyd edək ki, Qalib Salahzadənin bu açıqlaması sosial şəbəkələrdə "qaş düzəltdiyi yerdə vurub gözü də çıxardı" kimi şərh olunub.

Hazırladı: KƏNAN

Bakıya yağan qar şəhəri "iflic" etdi, milyonlar xərclənərək alınan texnika üzə çıxarılmadı...

Son günlərdə sosial şəbəkələrdə polis əməkdaşlarının yollara duz səpməsini əks etdirən video gündəm olub. Belə ki, paytaxt ərazisində iki yol polisinin əllərindəki duzu yola səpərək maşınların sürüşməməsi üçün çalışması müzakirələrə səbəb olub.

Bir çox sosial media istifadəçisi polisərin bu addımını müsbət qiymətləndirdiyi kimi, başda Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti olmaqla, bir sıra aidiyyəti qurumu öz vəzifə öhdəliklərini yerinə yetirməkdə ittiham etdi.

Əslində qış fəslinə xas olan və demək olar ki, hər il paytaxt yollarında analoji formada özünü göstərən qar örtüyünün vaxtında və lazımcına təmizlənməməsi və bu səbəbdən asfalt qatında meydana gələn buzlaşma problemi sözün əsl mənasında ənənəyə çevrilib. İnsanlarda etiraz və tənqid yaradan əsas məsələ hər il aidiyyəti qurumlar tərəfindən dəfələrlə qeyd edilən "Bakı yolları qışa tam hazır" ifadəsinin heç vaxt özünü tam doğrultmaması ilə bağlıdır.

Onsuz da əksər vaxtlar qışın sərt müşahidə olunmadığı və mülayim keçdiyi Bakıda məhz bu fəsilə bir çox bəsit problemin özünü göstərməsi əslində nə ilə bağlıdır? Qurumlar öz işini düzgün formada yerinə yetirmir yoxsa qış əslində bizim gördüyümüzədən çox daha sərt-dir?

Mövzu ilə bağlı Bakı Şəhər Mənzil-Kommunal Təsərrüfat Departamentindən Yenisabah.az-a verilən açıqlamada sözügedən kadrların paytaxtda olmasının dəqiq olmadığı bildirilib.

"Polis əməkdaşlarının etdikləri dəstək təqdirəlayiqdi, lakin qeyd etməliyik ki, sözügedən videogörüntülərin çəkildiyi ərazinin Bakı şəhəri ərazisi olub olmadığından məlumatlı deyilik.

Bakı Şəhər Mənzil kommunal təsərrüfat departamentinin əməkdaşları tərəfindən yanvar ayının 13-ü axşam saatlarından şəhərə kimi yağan qarın əsas küçə, prospekt və piyada səkilərindən, avtobus dayanacaqları və metro stansiyalarının qarşısından təmizlənməsini aparırlar.

Şaxtılı hava şəraitində qarın təmizlənməsi və xüsusi təyinatlı texnika vasi-

təsi ilə yollara duz səpilməsi həyata keçirilib. Məhəllədaxili yollarda və binaların həyətlərində isə rayon mənzil kommunal təsərrüfat birlikləri tərəfindən təmizlənmə işləri aparılır, bu proses indi də davam edir".

Nəqliyyat eksperti Rövşən Həsənov bu hadisənin qurumların öz iş prinsiplərini layiqincə yerinə yetirmədiyindən xəbərdarlığını qeyd edib.

"Hər bir qurum öz işini, funksiyasını normal qaydada yerinə yetirsə, bu kimi problemlər yaranmamalıdır. Bu təbii olaraq yol polis əməkdaşlarının işi deyil və qarlı-buzlu havalarda onsuz da qəzaların artması səbəbindən onların məsuliyyəti bəş qədər artır. Səlahiyyət baxımından bu iş Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti və Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin (AAYDA) üzərinə düşür. Düşünürəm ki, belə məsələlərdə problemlərin yaranmaması üçün hər qurum öz işini birmənalı formada yerinə yetirməlidir".

Eldar Mahmudovun dostu Ali Məhkəməyə üz tutdu

Sabiq deputatlaq Mərkəzi Bank arasında girov qalmaqlı davam edir

Mərkəzi Bankla keçmiş deputat Çingiz Əsədullayev arasında məhkəmə çekişməsi davam edir. Birinci və apellyasiya instansiyalarında uduzan Çingiz Əsədullayev Ali Məhkəməyə kassasiya şikayəti verib.

Elşənə Vəliyeva iş üzrə hakim təyin edilib. Yaxın vaxtlarda şikayətə baxılacaq.

Keçmiş deputatla Mərkəzi Bank arasındakı məhkəmə çekişməsi "AG-Bank" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (ASC) lisenziyasının ləğvindən sonra başlanıb. Məlumat üçün deyək ki, Çingiz Əsədullayev "AGBank" ASC-nin əsas sahiblərindən hesab edilir.

Bankın lisenziyası ləğv edildikdən bir müddət sonra Mərkəzi Bank Nəsimi Rayon Məhkəməsində keçmiş deputata qarşı iddia qaldırıb. İşin mahiyyəti girov müqaviləsi üzrə mübahisələrdən ibarət olub.

Məlumatla görə, Çingiz Əsədullayev birinci instasiya məhkəməsindən məğlub ayrılıb. Onun apellyasiya şikayəti də gözlənilən nəticəni verməyib. Bu halda keçmiş deputat Ali Məhkəməyə üz tutmaq məcburiyyətində qalıb.

Məsələnin detalları barədə məlumat yoxdur.

Çingiz Əsədullayev Milli Məclisin üçüncü çağırış deputatı olub. O, 90 sayılı Ağdaş seçki dairəsindən deputat mandatı qazanıb. Keçmiş deputat həm də keçmiş milli təhlükəsizlik naziri Eldar Mahmudovun dostu kimi tanınır.

Bugünlərdə "Hürriyyət"ə müraciət edən Şəmkir rayonu, Kür qəsəbəsi, Həzi Aslanov küçəsi, ev 2, mənzil 3 ünvanında yaşayan Gülbəniz Fərman qızı Cəfərova uzun müddət Şəmkir Rayon Polis Şöbəsinin rəisi, daha sonra Baş Narkotiklərlə Mübarizə İdarəsinin Qərb Regional Şöbəsinin rəisi vəzifəsində çalışan, hazırda isə təqaüddə olan polis polkovniki, Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyətinin keçmiş başçısı Əhəd Abıyevin qardaşı Zəfər Abıyevdən şikayətlənib, iki oğlunun adıçəkilən sabiq polis rəisi tərəfindən şərlənərək həbs edildiyini iddia edib.

"Xəstəxanada oğlumun vəziyyəti pis olduğundan Zəfər Abıyev özü və digər işçiləri üçün çıxış yolu tapıb və "İşçilərimlə yoldan keçəndə gördük ki, avtoqəza baş verib və biz yaralılara köməklik göstərmişik", deyə bildirib"

Belə ki, 2018-ci il mart ayının 31-də Şəmkir Rayon Polis Şöbəsinin ozamankı rəisi Zəfər Abıyevin tabeliyində çalışan polis əməkdaşları ilə birlikdə 4 avtomobilə - 2 "Niva", 1 "Vaz 2107" və 1 Post Patrul Xidmətinin maşını ilə yaşa-

Əhəd Abıyevin qardaşı haqda şok iddia

Polis polkovniki Zəfər Abıyev bir qardaşı həbs etdirib, digərini isə ölümə hədələyib

Gülbəniz Cəfərova: "Şəmkir Rayon Polis Şöbəsinin ozamankı rəisi oğlum Elnara deyib ki, qardaşın Anar əlimizdədir, biynuna külli miqdarda narkotik qoyulacaq və valideynlərini dizin-dizin, sürünə-sürünə yanıma gətizdirəcəm"

dıqları Şəmkir rayonu, Kür qəsəbəsinə gəldiklərini deyən şikayətinin sözlərinə görə, nəticədə hər iki oğlu - Elnar Cəfərov və Anar Cəfərovu saxlayaraq, Gəncə şəhəri Regional Narkoloji İdarəsinə aparıblar: "Qeyd edim ki, Anarı başqa otağa, Elnarı isə digər otağa saldıqdan sonra Tural və Emin adlı iki nəfəri məcburən Elnarın üzünə şahid kimi tutublar. Zəfər Abıyevin əlində heç bir sübut olmayıb, lakin buna baxmayaraq, o, oğluma xoşagəlməz, nalayiq sözlər deyərək, onu ölümə hədələyib. Elnara deyib ki, qardaşın Anar əlimizdədir, külli miqdarda narkotik boynuna qoyulacaq və valideynlərini dizin-dizin, sürünə-sürünə yanıma gətizdirəcəm, onlara sübur edəcəm ki, oğlanlarını ikisi də narkobaron kimi sənədləşdiriləcək. Elnardan tələb edib ki, bu sözləri bizə, yeni valideynlərini desin. Bildirib ki, əgər deməsə, onda həm Elnarı, həm də qardaşı

Anarın işini sənədləşdirəcək. Beləcə, oğlum Elnar onunla söhbət edəndən sonra məcbur olub maşınlarına oturub kəndə qayıdanda çıxış yolu taparaq, maşın hərəkətdə olarkən özünü yerə atıb və ciddi xəsarət alıb. Bundan sonra Zəfər Abıyev başda olmaqla 5-6 nəfər polis əməkdaşı oğlumu Gəncə şəhərində yerləşən 3 saylı xəstəxanaya aparıblar. Orada Elnarın başına 12 tikiş atıblar, ayağının topuq hissəsi və bədən qırılmış vəziyyətdə gipsə qoyublar. Bədənin digər nahiyyələri, dizləri, qolları, boynu dərin cırıq-cırıq vəziyyətdə olmaqla ilk tibbi yardım etdikdən sonra gecə saat 1-2 radələrində evə göndəriliblər. Xəstəxanada oğlumun vəziyyəti pis olduğundan Zəfər Abıyev özü və digər işçiləri üçün çıxış yolu tapıb və "İşçilərimlə yoldan keçəndə gördük ki, avtoqəza baş verib və biz yaralıları köməklik göstərmişik", deyə bildirib".

"Şəmkir Rayon Polis Şöbəsinin ozamankı rəisi cinayət işini ört-basdır etmək üçün nəvəmin kirvəsi oldu və bundan sonra oğlum Elnarın etibarını qazanaraq onun başına oyun açdı"

Bu hadisədən sonra Zəfər Abıyevin digər oğlu Anar Cəfərovu da evə buraxdığını vurğulayan Gülbəniz Cəfərova bildirib ki, Elnar Cəfərov özünə gəldikdən sonra üzünə şahid kimi duran Emin adlı şəxsə zəng edib və ona başına gələnləri danışib: "Emin isə öz növbəsində, məcbur qaldığını, döyüldüyünü və işgəncə verildiyini qeyd edib. Əlimizdə bunu təsdiq edən bütün faktlar, səs yazıları mövcuddur. Daha sonra oğlum Elnar Cəfərov Zəfər Abıyevə zəng vuraraq, üzünə şahid kimi duran Eminin səsini və yazışmalarını göndərüb. Zəfər Abıyev isə bundan sonra dərhal bizim kəndə gəlib, oğluma və bizə yalvarmağa, xahiş etməyə başlayıb. Hətta nəvəmin - Elnarın oğlunun kirvəsi olmaq istədiyini də deyib. Beləcə, o, cinayət işini ört-basdır etmək üçün nəvəmin kirvəsi oldu və bundan sonra oğlumun etibarını qazanaraq onun başına oyun açdı. Belə ki, Zəfər Abıyev Elnarın qayınanasını ələ alaraq onun arxasında durdu və onunla danışdıqlar apardıqdan sonra gəlmini də öyrətməklə oğlumun başına oyun açdı. Məhz bundan sonra ai-

Bu zaman Zəfər Abıyev dərhal adamlarına göstəriş verib və oğlumu tutaraq rayon polis şöbəsinə, oradan da prokurorluğa aparıblar. Arada müstətiqin yanına gedən Zəfər Abıyev ona "Biz kirvəyik, ona kömək edərsən" deyib otaqdan çıxırmış. Bunun ardınca iş materialı Gəncə Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə göndərilib və oğluma 14 il cəza verərək, həbs etdilər".

"Oğlum Elnar Cəfərovun həyat yoldaşı və qayınanasının saxta yolla əldə etdiyi xəstəxana sənədləri, eləcə də digər arayışlar məhkəməyə təqdim edilsə də, buna əhəmiyyət verilməyib"

Şikayətçi qeyd edib ki, oğlunun həbsindən sonra polis polkovniki Zəfər Abıyev onlara tərəflər arasında barışıqın olmasının vacib olduğunu və bu yolla Elnar Cəfərovu azadlığa çıxara biləcəyini deyib: "Bildirdi ki, tərəflər arasında barışıq olmalıdır ki, oğlumu Maştağaya göndərüb oradan da azadlığa çıxara bilsin. Zəfər Abıyev barışıq üçün bizdən 25 min manat pul istəyirdi. Mən oğlumun azadlığını Zəfər Abıyevə vermişəm. Puluq aldıqdan sonra oğlumu 2 saylı Gəncə şəhər İstintaq Təcridxanasından Maştağaya göndərdi. Oğlum 16 gün Maştağada qalsa da, orada onu sifarişlə döydürüb və

pulu qaytarmaq əvəzinə məni digər oğlum Anarla hədələdi. Əlimizdə bunu da təsdiq edən sübutlar, səs yazıları mövcuddur".

Şikayətçi iddia edir ki, oğlu Elnar Cəfərovun həyat yoldaşı və qayınanasının saxta yolla əldə etdiyi xəstəxana sənədləri, eləcə də digər arayışlar məhkəməyə təqdim edilsə də, buna əhəmiyyət verilməyib: "Çünki Zəfər Abıyev lazımı qədər pul və tapşırıq verib. Əgər hədisə eyni gündə olubsa, necə olur ki, oğlumun az ağır xəsarət alan həyat yoldaşı 8 gün, anası isə 11 gün yatdığı xəstəxanadan onlara arayış vermirlər. Zəfər Abıyev kirvə kimi ailəmizin içinə daxil oldu və beləcə bizi aldada-aldada oğluma 14 il iş verdirdi".

Şikayətçi sonda "Hürriyyət" vasitəsilə ölkə başçısına, baş prokuror Kamran Əliyevə müraciət edərək, uzun müddət Şəmkir Rayon Polis Şöbəsinin rəisi, daha sonra Baş Narkotiklərlə Mübarizə İdarəsinin Qərb Regional Şöbəsinin rəisi vəzifəsində çalışan, hazırda isə təqaüddə olan polis polkovniki Zəfər Abıyev barəsində cinayət-prosessual qanunvericiliyə uyğun olaraq tədbir görülməsini xahiş edib.

"Hürriyyət"

Azərbaycanda narkomaniyaya və narkotik ticarətinə qarşı ciddi mübarizə gedir. Demək olar ki, hər gün müxtəlif KİV-lərdə onlarla narkotik alverçisinin yaxalandığı, külli miqdarda narkotik vasitənin ələ keçirildiyi, eləcə də narkomanlarla bağlı müvafiq tədbirlərin görüldüyü haqda informasiya verilməkdədir. Bununla yanaşı, istər rəsmi qurumlar, istər təşkilatlar, istər də ayrı-ayrı media subyektləri zaman-zaman narkomaniyanın zərərləri haqda maarifləndirici tədbirlər də təşkil edirlər ki, gənclərimizi bu bələdan uzaq tuta bilək. Lakin bəzi hallarda mediada və sosial şəbəkələrdə narkomanlarla bağlı elə məlumatlar da verilir ki, əksinə, yeniyetmə və gənclərimizi narkomaniyaya, kriminala meyilləndirir. Bu səbəbdən, əminliklə deyə bilərik ki, narkomaniyanın kökünün kəsikməsi sahəsində mətbuatın da üzünə böyük yük düşür. Əməkdaşımız məhz bu mövzu ətrafında Əməkdar jurnalist, ehtiyatda olan polkovnik-leytenant İbrahim Rüstəmli ilə müzakirə aparıb.

- Azərbaycan narkotik ticarətinə və narkomaniyaya qarşı mübarizə çərçivəsində hər gün demək olar ki, onlarla şəxs həbs olunur. Sizcə, bu mübarizə qənaətbəxşdirmi?

- Narkotiklə mübarizə məsələsi ilə bağlı vəziyyət yaxın vaxtlara kimi heç də yaxşı deyildi. "Patı", heroin, kokain və bu kimi narkotiklər, psixotrop maddələr Azərbaycanda çox geniş yayılmışdı. Hətta çox böyük təəssüf hissiylə diqqətinizə çatdırmaq istəyirəm ki, narkotik alverçiləri həm də təhsil ocaqlarına yol açmış, azyaşlı uşaqların həyatına daxil olmuşdular. Uşaqları bu və ya digər şəkildə - saqqız, sakitləşdirici vasitə, ariqladıcı dərman və s. kimi başlarını aldada-aldada psixotrop maddələrə, bu zəhərə aludə edirdilər. Mən təhsil sahəsində çalışdığım üçün bilirəm ki, bu cür hallar bir müddət məktəblərimizdə tez-tez baş verdi. Amma Elm və Təhsil Nazirliyinin şəxsən bu məsələyə sərt münasibəti, eyni zamanda təhsil ocaqlarının mühafizəsinin yaxşı halda gücləndirilməsi və s. tədbirlər bu cür halların qarşısını kəskin şəkildə aldı. O cümlədən, şəxsən mənəm dərs dediyim 287 nömrəli "Zəkalar" Litseyində Daxili İşlər Nazirliyi əməkdaşlarının narkotiklə mübarizə ilə bağlı xidmətdə olan heyətinin şagirdlərimizlə görüşü böyük əhəmiyyət daşıdı.

Yeni dünənə kimi vəziyyət çox pis idi. Hətta məhəllələrdə açıq şəkildə uşaqların, yeniyetmələrin, gənclərin bu maddənin təsiri altında gəzməsi halları adi görüntülərə çevrilmişdi. Amma son vaxtlar tam məsuliyyətimlə deyə bilərəm ki, bu sahədə müsbət irəliləyiş var. Mən güman edirəm ki, bu göstəriş şəxsən Azərbaycan Prezidenti tərəfindən gəldi. Çünki ölkəmizdə narkotiklərə qarşı mübarizədə kardinal dəyişikliklər baş verdi. Hətta mənəm yaşadığım ərazidəki narkotacirlər, narkomanlar və bu işlə əlaqəsi olanlar hüquq mühafizə orqanları tərəfindən məsuliyyətə cəlb olundular. İndi onların sayı azalıb.

Ancaq bir şeyi diqqətə çatdırmaq istəyirəm ki, narkotik ən ciddi,

"Narkotiklə mübarizə birbaşa ölkənin milli təhlükəsizliyi ilə bağlı olan məsələdir"

"Biz dövlətimizin, xalqımızın gələcəyi üçün sağlam nəsil yetişdirməliyik. Bunun üçün də gənclərimizi, yeniyetmələrimizi daha çox maarifləndirməliyik"

hansısa bir nazirliyin gəlməsi mümkün deyil. Biz hamımız bu bələya qarşı mübarizə aparmalıyıq. Mən müəllim kimi, siz jurnalist kimi, digəri həkim kimi, o birisi mühəndis kimi və sair və ilaxır. Hamımızın mövqeyi bir olmalıdır. Əslində, biz bu məsələ ilə bağlı daha prinsipial mövqe sərgiləməliyik. Çünki bizim də ətrafımızda bununla məşğul olan, biznesini reallaşdıran, narkotikdən istifadə edən adamlar var. Bu adamlara qarşı son dərəcə kəskin mövqe sərgiləməliyik ki, onların əli, ayağı yığıldırılsın. Və yaxud, bu

yaya qarşı mübarizədə yalnız DİN-in, DSX-nin, DTX-nin, ümumilikdə hüquq mühafizə orqanlarının işi deyil. Bu, bütövlükdə Azərbaycan xalqının işidir. Çünki bu, təkə Daxili İşlər Nazirliyinin, adlarını sadaladığım və sadalamadığım digər qurumların problemi deyil. Bu, Azərbaycan xalqının problemidir. Bu problemə qarşı xalq olaraq mübarizə aparmalıyıq. Bir daha təkrar edirəm, cənub qonşumuzdan dəyəri milyardlarla ölçülən tonlarla "ağ ölüm" gəlir ki, onlara qarşı daha sərt tədbirlər görməliyik.

"Narkomaniyaya qarşı mübarizə bütövlükdə Azərbaycan xalqının işidir"

İbrahim Rüstəmli: "O "ocaqları" söndürməsək, narkomaniyanın qarşısını ala bilməyəcəyik"

çoxlu gəlir gətirən biznes vasitələrindən biridir. Narkotik satışıyla çox adamlar varlanıblar. Yeni bu yüngül qazandır. Bilirsiniz ki, bunun da əsas hissəsi xüsusilə bizim cənub qonşumuzdan, İrandan gəlir. Həmin narkotikin qarşısının alınmasında Dövlət Sərhəd Xidmətinin əməkdaşları ciddi-cəhdə çalışırlar. Amma yenə də sızmalar olur. Sadəcə, əvvəlki dövrlərlə müqayisədə narkotiklərə qarşı mübarizə məsələsində çox ciddi dönüş yaranıb. Mən, buna görə, ilk növbədə Daxili İşlər Nazirliyinin əməkdaşlarına öz minnətdarlığımı bildirirəm.

- Hazırda həbsxanalarda cəza çəkən şəxslərin təxminən yarısı məhz narkotiklə əlaqədar həbs olunub. Lakin hələ də bu bələdan cəmiyyətimiz xilas ola bilmir. Sizcə, bunun səbəbi nədir?

- Cəmiyyətimizin bu bələdan hələ də xilas ola bilməməsinin əsas səbəbi ətraf mühit, narkotik biznesinin çox güclü olmasıdır. Yeni narkotik ilə qısa müddətdə milyonçu olanlar var, asan gəlir vasitəsidir. İnsanları 5-10 manatla aldadır, yoldan çıxarırlar. Onların həyatını məhv edirlər. Hər bir insan, Azərbaycan vətəndaşı bu məsələdə prinsipial mövqe sərgiləməsə, bu problemə qarşı qəti mövqeyini göstərməsə, bunun qarşısını almaq mümkün olmayacaq.

Mən sizə deyim ki, keçmiş sovetlər dönməndə də bu hallar tez-tez baş verirdi. Bakının müəyyən

ərazilərində narkotik satışı ilə bağlı ad çıxarmış rayonlar, qəsəbələr, kəndlər var idi. Mən onların adlarını çəkmək istəmirəm. İstəmirəm ki, kiminsə xətrinə dəyəm. Amma ixtisaslaşmış ərazilər var idi ki, bu ərazilərdə birbaşa narkotik biznesi həyata keçirilirdi.

İndi hər bir Azərbaycan vətəndaşı narkotikin mahiyyətini dərk etməlidir, başa düşməlidir ki, bu "ağ ölüm"dür, insanların həyatını məhv edir. Eyni zamanda, bu məsələdə Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin üzünə də çox böyük məsuliyyət düşür. Narkotikdən əziyyət çəkən, narkotikə görə həyatını itirən, narkotikə görə əzablara, xəstəliklərə düşər olan adamların, anonim də olsa çıxışlarını tez-tez ekranlarımızda səsləndirməliyik, göstərməliyik. Müxtəlif vasitələrdən istifadə etməliyik. Bir sözlə, narkotikə qarşı mübarizədə hər bir vasitədən istifadə etmək lazımdır. Yeri gəlsə, həbsxanadan, narkotik asılılarının müalicə olunduğu xəstəxanalardan reportajlar hazırlamaq lazımdır.

"Ağ ölüm"ün fəsadları ilə bağlı tez-tez reklam çarxları, video-çarxlar hazırlanmalı, göstərilməlidir. Əyani olaraq insanlara başa salınmalıdır ki, bu, çox təhlükəli tendensiya, bunun qarşısı alınmalıdır. Yeni bunun qarşısını almağı yalnız Daxili İşlər Nazirliyinin, yaxud da digər rəsmi qurumların üzünə atmaq doğru deyil. Bu, elə global problemdir ki, onun öhdəsindən

barədə hüquq mühafizə orqanlarına məlumat verməliyik. Bilirsiniz, narkotiklə mübarizə birbaşa ölkənin milli təhlükəsizliyi ilə bağlı olan məsələdir. Biz dövlətimizin, xalqımızın gələcəyi üçün sağlam nəsil yetişdirməliyik. Bunun üçün də gənclərimizi, yeniyetmələrimizi daha çox maarifləndirməliyik. Əks təqdirdə, heç bir uğura nail ola bilməyəcəyik, müəyyən müddətdə bunun qarşısı alınacaq, daha sonra yenidən döriyyəsi genişlənəcək. Bu, elə bir bələdir ki, kütləvi mübarizə tələb edir.

- Sizcə, 2024-cü ildə narkomaniyadan xilas olmaq üçün daha hansı işlər görülməlidir?

- Yeni ilimiz gəlib. 2024-cü ildə narkotiklə, narkomaniyaya qarşı mübarizə sahəsində görə biləcəyimiz işlərdən nələri sadalaya bilərəm: Daxili İşlər Nazirliyi əməkdaşlarının orta məktəblərdə, təhsil ocaqlarında daha intensiv şəkildə görüşü keçirilməlidir. Daha intensiv şəkildə narkomaniya və narkotiklə bağlı video-çarxlar, reklamlar, video-sujetlər hazırlanmalı, bu barədə daha çox danışmalıyıq. Yeni onun ziyanları, fəsadları, ölümcül təsiri haqqında xüsusilə yeniyetmə və gənclərə daha ətraflı məlumatlar verməliyik. Ətrafımızda olan narkomanlarla bağlı daxili işlər orqanlarının əməkdaşlarına müraciət etməliyik. Bilirsiniz, xalqın təkisi çox ağır olur. Xalq öz təkisi ilə güclüdür. Xalqın vuran əli həmişə güclü olur. Bu mənada deyirəm ki, narkomani-

Mənə elə gəlir ki, narkomaniya ilə bağlı qanunun maddələrində çox ciddi dəyişikliklərə ehtiyac var. Bu da elə dəyişikliklər olmalıdır ki, insanlar o "zibil"ə əlini uzatmağa cəsarət etməsinlər. İnsanlar bilməyərək, ya bilərəkdən bu işə qurşanır, həyatı da məhv olur. Hətta təkə özünün deyil, bütün doğmalarının həyatını məhv edir. Narkotik cəmiyyətimizdə "qara yara"ya çevrilir. Yeni qara xəbər tez duyulduğu kimi, bu "qara yara" da insanları özünə maqnit kimi çəkir. Dərslərimizdə də bu barədə demişik. Bir daha təkrarlamaq istəyirəm ki, yaxşı veridilər, o cümlədən də narkomaniyaya aludə olmaq asandır, onunla yaşamaq çətindir.

İnsanlarımızla tez-tez maarifləndirmə istiqamətində söhbətlər aparmalıyıq. Yəne də deyirəm, xüsusilə orta və ali təhsil ocaqlarında bu söhbətlər intensiv aparılmalıdır. Xüsusi xidmət orqanları, DİN-in əməkdaşları gözəl bilirirlər, narkomaniya ilə bağlı ölkəmizdə müəyyən "ocaqlar" var, o "ocaqları" söndürmək lazımdır. O "ocaqları" söndürməsək, biz narkomaniyanın qarşısını ala bilməyəcəyik. Birdəlik bilməliyik ki, burada söhbət Azərbaycan dövlətinin, Azərbaycan xalqının gələcəyindən gedir. Ayrı-ayrı adamların şəxsi məqsədləri, şəxsi ambisiyaları, varlanmaları məqsədlə bu çirkin işlərə əl atmalarına yol vermək olmaz. Onlar da başa düşməlidirlər ki, bu, xalqın gələcəyi, milli təhlükəsizliyi üçün böyük bir təhəddirdir. Odur ki, hamılıqla narkomaniyaya qarşı mübarizə aparmalıyıq.

Söhbətləşdi:
Fuad BİLƏSUVARLI

Nəsimi sakinləri “Yeni Ailə” MTK rəhbərliyindən şikayətçidir

2 il ərzində bütün ailələr yeni mənzillərinə köçürülməli idi, ancaq şirkət rəhbəri “binanı vəsait olanda başa çatdıracağam” deyir

“Hələ də kirayə pulları 11 ay verilməyən ailələr var...”

Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu, Azadlıq prospekti, Şamil Əzizbəyov, Mirəli Qaşqay və Süleyman Rəhimov küçələrində yerləşən binaların sakinləri tərəfindən “Hürriyyət”-in redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şikayətçilər iddia edirlər ki, “Yeni Ailə” MTK onları aldadır:

“Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 86 sayılı, 25 fevral 2016-cı il tarixli qərarına əsasən, Nəsimi Rayon İcra Hakimiyyəti ilə “Yeni Ailə” MTK (tikinti şirkəti) arasında 23 oktyabr 2017-ci il tarixdə müvafiq müqavilə bağlanmışdır. Müqaviləyə əsasən, tikinti şirkəti Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu, Azadlıq prospekti, Şamil Əzizbəyov, Mirəli Qaşqay və Süleyman Rəhimov küçələrində yerləşən binaların pilot layihə çərçivəsində sökülməsinə və həmin sahədə yeni yaşayış binalarının

tikintisini həyata keçirməyi öz üzərinə götürmüşdür. Azadlıq prospekti, Mirəli Qaşqay və Süleyman Rəhimov küçələrində yerləşən binaların sökülməsinə 2018-ci ildə başlanılıb. 2020-ci ildə isə Şamil Əzizbəyov küçəsi, ev 158 ünvanında yerləşən kooperativ binanın sökülməsinə başlanılıb. Binada yaşayan bütün ailələr mənzillərini təhvil verib və kirayə köçürülüb.

Müqavilə şərtlərinə əsasən, bu ailələr, o cümlədən biz, iki il ərzində mənzillə təmin edilib, yaşamaq üçün köçməliydik. Lakin necə il keçməsinə baxmayaraq, yeni inşa edilən binadakı tikinti işləri tamamlanmamışdır. Kirayə haqlarımız belə, aylarla gecikdirilir. Hələ də kirayə pulları 11 ay verilməyən ailələr vardır.

Nəsimi Rayon İcra Hakimiyyəti dəfələrlə kollektiv müraciətimizdən sonra bizi və “YENİ AİLƏ” MTK-nın rəhbərliyini dəvət edərək, görüş təşkil edib. İcra

başçısının müavini cənab Ramiz Quliyev görüşdən sonra bizə tikintinin gedişatı ilə bağlı MTK tərəfindən cədvəl tərtib olunaraq təqdim olunacağını və həmin iş qrafikinə İcra Hakimiyyəti tərəfindən nəzarət ediləcəyini bildirib. Bir ay keçməsinə baxmayaraq, təəsüf ki, nə İcra Hakimiyyəti, nə də “YENİ AİLƏ” MTK-nın rəhbərliyi tərəfindən heç bir hərəkət olunmayıb. İcra başçısı bizi qəbul etmir, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Ərazi-təşkilat məsələləri üzrə köməkçisi Zeynal Nağdəliyevin qəbuluna yazılmağımıza baxmayaraq, qəbula düşə bilmirik.

Söküntüdən qabaq bizimlə “Rasim müəllim” deyilən şəxs razılaşmış, müqaviləyə isə “Yeni Ailə” MTK rəhbəri kimi Hacıyev Ziya imza atıb. Həmin ağsaqqal - Rasim müəllim bizə binanın başa çatması üçün vəsaitin olmadığını və “binanı vəsait olanda başa çatdıracağam” söyləsə də, 2022-ci ildə yeni “Qarant inşaat” MTK adı ilə Nəsimi rayonu, 20 yanvar və Cavadxan küçəsinin kəsişməsində çoxmərtəbəli bina tikintisinə başlayıb. Nəsimi Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı isə bizim binanı yarımcı qoyan həmin Rasim müəllimə öz rayonunda yeni binalar tikmək üçün ərazi ayırıb. Əziyyət çəkən isə 100-ə yaxın ailədir.

Odur ki, tamamlama işlərinin sürətləndirilməsi, ödənilməmiş kirayə haqlarımızın verilməsi və qısa zamanda mənzillərimizə köçməyimizlə bağlı tədbirlər görülməsi üçün problemimizi işıqlandırmağınızı sizdən xahiş edirik”.

Məsələ ilə bağlı “Yeni Ailə” MTK ilə əlaqə saxlamağa çalışsaq da, bu, mümkün olmadı.

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Yazıda adları qeyd olunan şəxslərin və qurumların mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Xətai sakini rəsmi qurumlardan şikayətçidir

"Mənə 1500 manat ödənilməli olduğu halda, 700 manat verib, işi bağladılar"

Xətai rayonu, NZS qəsəbəsi, Aşıq Qurban küçəsi 25 ünvanında yaşayan Həsənov Əfsan Əli oğlu tərəfindən Hurriyyet.az saytının redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şikayətçi iddia edir ki, kirayədə qaldığı ev sahibinin qardaşı və qohumları tərəfindən döyüldü, polis məsələyə ciddi yanaşmır:

“Mən, Həsənov Əfsan Əli oğlu, yazaraq sizdən xahiş edirəm ki, problemimi işıqlandırarsınız.

Əlimi hər yerdən üzüb, mətbuata üz tutmuşam. Ailəyəm, qızımın gözündə ciddi problemlər var.

Bir gün ev sahibinin qızı qızımı çağıraraq, birgə oyun oynayıblar. Sonradan ev sahibinin yanında uşaqlar dalaşmış. Səse həyətə çıxdım ki, qadın öz qızına “problemlə olan gözüne vur, qoy kor olsun”, deyir.

Bu sözü eşidəndə ona dedim ki, “qadınsan, ayıb deyil, bu nə danışıqdır, sən uşağının da gözü belə ola bilər”. Mənə cavab verdi ki, “yaxşıdır, döyür”.

Axşam qardaşı mənə zəng vuraraq, nalayiq sözlərlə məni görüşə çağırırdı. Mən onun tək gələcəyini fikirləşirdim. Mən mən çatan kimi heç nə danışmamış bir neçə nəfərlə məni döydülər. Burnumda çoxsaylı sınıqlar var idi, bədən xəsarətlərim açıq-aşkar görünürdü. Həmin gün 2 dəfə təcili yardım çağırılmışdı.

Məsələ ilə əlaqədar Xətai rayonu 37-ci polis bölməsinə şikayət etdim. Lakin orada şikayətimə baxılmadı. Bölmədən məni ekspertizaya göndərdilər. Oradan verilən sənədləri olduğu kimi polisə təqdim etdim.

Xətai Rayon Prokurorluğunda prokurorun da qəbulunda olmuşam. O, mənə dedi ki, “tapşırıq vermişəm, işə baxılacaqdır”.

Prokurorun köməkçisi Fariz müəllim savadımın olmağından istifadə edərək, mənə sənəd imzaladırdı. Yazıb-oxumaq bilmədiyimdən göstərilən yərə qol çəkdim. Daha sonra, mənə 1500 manat pul ödənilməli olduğu halda, 700 manat pul verib, işi bağladılar. Yəni mənə 700 manat verdilər ki, “get, müalicəni etdir”. Belə haqsızlıq olar?

Dəfələrlə Fariz müəllimin qəbuluna getdim, məni qovmaqdan betər etdi. Dedi ki, “çıx çölə, bir də gəlmə”.

Məni aldadıb sənədə qol çəkdiyənlər. Məni tanıyan hər kəs bilir ki, oxuya bilmirəm. İşimdən olmuşam, kirayə pulunu verə bilmirəm.

Fariz müəllim Yusiflə nə danışdı, bilmədim, amma aralarında belə qərara gəldilər. Xahiş edirəm, mənim qalan pulumun alınması üçün köməklik göstərsiniz”.

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Qarşı tərəfin mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Ağdaş sakinindən şok iddia

Bələdiyyə sədri kəndin torpaqlarını icra başçısı və müavini ilə birgə satıb

Ağdaş rayonu, Dəhnəxəll kənd sakinini Məhərrəmov Elşən Feruz oğlu tərəfindən Hurriyyet.az saytının redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şikayətçi iddia edir ki, kənd bələdiyyəsinin ehtiyat fondunda olan torpaq sahələri qanunsuz olaraq satılıb:

“Mən, Məhərrəmov Elşən Feruz oğlu, yazaraq sizdən xahiş edirəm ki, problemimi işıqlandırarsınız.

Bildirmək istəyirəm ki, keçmiş bələdiyyə sədri Əhmədova Pərvanə Yusif qızı Ağdaş rayonunun icra başçısı Tofiq İbrahimov və başçının keçmiş müavini Əsgərhan Əsgərova birleşərək, Bələdiyyənin ehtiyat fondunda olan 10-15 hektara yaxın torpaq sahəsini, vəziyyətləri bələdiyyədən sui-istifadə edərək, qanunsuz olaraq satıblar.

Bu məsələ ilə bağlı kənd bələdiyyəsinin yeni sədri Ayaz Abdullayevə müraciət edib, bütün bildiklərimi danışmışam. Ona bildirdim ki, ailə sahibiyəm, 2 oğlum, 1 qızım

var və mənim də uşaqlarıma torpaq sahəsi verilməsini xahiş etdim.

Qanunsuz yollarla satılan torpaqlar geri qaytarılarsa, həmin torpaqlar həqiqətən də ehtiyacı olan biz kəndlilərə paylanırdı. Əlimdən gəldikcə bildiklərimi bütün qurumların diqqətinə çatdıracağam”.

Şikayətçinin redaksiyamıza göndərdiyi video-müraciəti olduğu kimi oxuculara təqdim edirik:

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Qarşı tərəfin mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Yanvarın 11-də, səhər saat 11 radələrində İngiltərənin baş naziri Rişi Sunak tərəfindən Yəməndəki husilərin hədəflərinə İngilis bombalarının atılması ilə nəticələnən qərar verildi. Bu zaman onun yanında siyasi və hərbi rəhbərliyin yüksək rütbəli nümayəndələri, eləcə də ölkənin təhlükəsizlik strukturlarının rəhbərləri var idi. Görüşdə müdafiə naziri Qrant Şapps, xarici işlər naziri Devid Kameron, baş nazirin müavini Oliver Douden və daxili işlər naziri Ceyms Kleverli iştirak edirdilər. Həmçinin, nəqliyyat naziri Mark Harper də bu tələyüklü iclasda iştirak edirdi və bu, Qırmızı dənizdəki husi hücumlarının global ticarətə zərər verdiyinə dair işarə idi. Həmçinin, əməliyyatın başlaması üçün icazəsi lazım olan baş prokuror Viktoriya Prentis də iştirak edirdi.

Bütün bunlarla bağlı açıqlama verən Qərb mediası yazır ki, iclasda hərbi strukturların əsas nümayəndəsi, Britaniya Müdafiə Qərargahının reisi admiral Toni Radakin də var idi. Hansı ki, o, əvvəllər Birinci Dəniz Lordu vəzifəsində çalışdığı üçün dəniz müharibəsinin realıqlarına yaxşı bələddir. Həmçinin, baş nazirin milli təhlükəsizlik üzrə müşaviri ser Tim Barrou da orada idi.

Əlbəttə, hökumətin fəvqəladə "Kobra" komitəsinin səhər saat 10:30-da başlayan bu iclası husilərə qarşı hərbi zərbə endirmə ehtimalının nəzərdən keçirildiyi ilk iclas deyildi. İsrail və HƏMAS arasında müharibə başlayandan bəri Qırmızı dənizdən keçən yük gəmilərinə hücum edən Fələstin tərəfdarı şie islamçı qrup husilərin silsilə hücumlarından sonra, dekabr ayında "Kob-

ra" görüşlərində bu məsələ müzakirə edilib.

Toplanan "müharibə heyəti" və parlament üzvləri Milad bayramını seçki ili üçün yeni enerji ilə keçirərək, hökumətin fəvqəladə təhlükəsizlik komitəsinin üzvləri hərbi müdaxilə variantlarını müzakirə ediblər. Husilərin hücumlarının açıq-aşkar zəifləməsi səbəbindən hərbi əməliyyata ehtiyac olmayacağına dair ümidlər, qrup tərəfindən Yeni il günü təşkil edilən hücumlardan sonra nəhayət puça çıxdı. Beləliklə,

Yəməndə "savaşı qasırğa"

Və yaxud ABŞ-ın İranla razılaşdırılmış hücum planı; Vaşinqton özünün "hegemon dövlət" reputasiyasını xilas etməyə çalışıb

yanvarın 3-də Böyük Britaniya və onun müttəfiqləri birgə bəyanat verdilər, hansı ki, onun mahiyyəti "atəşin dayandırılması və hərbi güc tətbiqindən imtina edilməsi" tələbindən qaynaqlanırdı.

Bununla belə, çərşənbə axşamı husilər ABŞ hərbi gəmilərinin olduğu Amerika yük gəmilərini atəşə tutdular. Üsyançılar 20-yə yaxın PUA-lar göndərdilər və ABŞ ilə Britaniya qüvvələri bunu əks zərbə ilə dəf etməli oldular. Üstəlik, Vaşinqton və London qərara aldı ki, bu hücumla sət cəvab lazımdır. Təbii ki, bu cavab özünümüdafiə kimi təqdim

fərin iştirak etdiyi "Kobra" toplantısının 30 dəqiqə davam edəcəyi gözlənilirdi. Ancaq toplantı bir az daha uzun sürdü. Sonda Sunak qərarını verdi. "O, təklif olunan əməliyyat planı ilə razılaşdığını açıq şəkildə bildirdi", deyə müzakirələrlə tanış olan mənbə açıqlayıb.

Bundan sonra daha bir neçə rəsmi addım atmaq lazım idi. İclasdan dərhal sonra Milli Təhlükəsizlik Şurasının daha geniş toplantısı baş tutdu. Qərarın təsdiq edilməsi üçün Nazirlər Kabinetinin iclası çağırıldı.

Lakin husilərin hərbi hədəflərinə zərbə endirmək planı "Kobra" toplantısından dərhal sonra həyata keçirildi. Bunun da bir sıra çətinlikləri var idi. Birincisi, baş nazir çoxdan hərbi məsələlərlə bağlı açıqlama verməyi planlaşdırırdı - yalnız bu planlarda Yaxın Şərq yox idi.

Hələ Milad bayramından əvvəl "Downing Street" qərara almışdı ki, Ukrayna Sunakin 2024-cü il üçün beynəlxalq səyahət cədvəlində birinci ölkə olmalıdır. Bu səbəbdən də Kiyevə gizli səfərə hazırlıq görüldü. Qərara alındı ki, Ukraynanın paytaxtı Britaniyanın 2024-cü il üçün ölkəyə hərbi yardım paketini elan etmək üçün ideal yerdir. Rusiyaya qarşı mübarizə üçün 2,5 milyard funt sterlinqlik pakete - Britaniyanın əvvəlki illərdə vəd etdiyi məbləğdən 200 milyon funt-sterlinq çoxdur - PUA-lar və Kiyevi uzaqmənzilli raketlərlə təchiz etmək üçün yardım daxildir.

Bəs, Britaniya qırıclarının onun təsdiqlədiyi hərbi əməliyyatı həyata keçirdiyi bir vaxtda baş nazirin xaricə uçması düzgündürmü? Öncə onu qeyd edək ki, Rişi Sunakin özü Ukrayna prezidenti Vladimir Zelenski ilə söhbətində səfərinin ləğv edilib-edilməməsi ilə bağlı qaçılmaz

müzakirələrə son qoydu. Belə ki, Sunak Kiyev səfərinin Qərbin Ukrayna münaqişəsindən yayınmaya-çağına dair Kremlə mesaj verəcəyini dedi. "O, qarşıdan gələn səfərin Rusiyaya daha da güclü mesaj göndərəcəyinə qərar verdi", - deyə "Downing Street" mənbəsi ipucu vermişdi.

İkinci çətinlik amerikalılarla hərəkətləri koordinasiya etmək idi. Zərbə endirilməsi planı ilə tanış olan "Vaythol" (Whitehall) insayderləri etiraf edirlər ki, məhz Vaşinqton hərbi məsələlərdə aparıcılıq edir. Pərdə arxasında Ağ Ev həftələrdir husilərə qarşı zərbələr planlaşdırırdı. ABŞ Prezidenti Co Bayden husiləri və Qırmızı Dənizdə gəmiçiliyi qorumaq üçün Birləşmiş Ştatların yaratdığı 22 dövlətdən ibarət koalisiya olan "Prosperity Guardian" əməliyyatının təfərrüatlarını müzakirə etmək üçün milli təhlükəsizlik müşaviri Ceyk Salivan ilə demək olar ki, hər gün görüşüb.

Yeni il günü, Danimarkanın "Maersk Hangzhou" konteyner gəmisinə husilərin hücumundan və o hücumun ABŞ hərbi qüvvələri tərəfindən dəf edilməsindən sonra Bayden komandasına BMT-də müharibəyə dəstək toplamaq üçün səylərin tempini sürətləndirməyi əmr etdi.

Birləşmiş Ştatlar və onun 13 müttəfiqindən "son xəbərdarlıq" yanvarın 3-də gəldi, lakin çərşənbə axşamı husi üsyançıları 20-yə yaxın pilotsuz təyyarə və üç raketlə yenidən kompleks hücumu keçdilər - bunların hamısı ABŞ və Britaniya qüvvələri tərəfindən vuruldu.

Həmin hücum dəf edilən kimi, prezident öz milli təhlükəsizlik komandasını yenidən topladı və ona kollektiv hərbi cavab variantları təqdim edildi. Həmin görüşün sonunda

prezident müdafiə naziri Lloyd Ostinə cavab zərbəsi endirməyi əmr etdi", - deyə hökumətin içindəki məmur bildirdi.

Administrasiya öz müttəfiqlərindən, o cümlədən Britaniyadan kəşfiyyatın PUA-lar və ballistik raketlərin buraxılması üçün istifadə edildiyini sübut edən və husilərin nəzarəti altında olan 60-dan çox obyektin məhv edilməsi əməliyyatına kömək istəyib.

"Prosperity Guardian" əməliyyatının digər üzvlərindən fərqli olaraq, Böyük Britaniya sadəcə şifahi dəstək vermək əvəzinə, hücumda iştirak etməyə hazır olduğunu bildirib.

Böyük Britaniya Kiprdə Akrotiri-dəki hərbi bazasından dörd Tayfun qırıcı təyyarəsi və bir tanker təyyarəsi göndərməyə razılaşdı, Hollandiya, Avstraliya, Kanada və Bəhreyn isə logistika və kəşfiyyat dəstəyi verdi.

İtaliya Bayden administrasiyasına bölgədəki gərginliyin azaldılmasının tərəfdarı olduğunu bildirərək, əməliyyata qoşulmaqdan imtina etdi.

Məsuliyyət bölgüsü var idi, İngiltərə iki hədəfi vurmağa cavabdeh idi - şimal-qərbdəki Bani bölgəsində pilotsuz təyyarələrin buraxılması üçün istifadə edildiyi bildirilən sahə və Abbsdəki aerodrom. Və ABŞ daha 14 hədəfi vurmaq üçün zərbələr endirməli idi.

İki ölkə arasında hərbi əməkdaşlıq uzun müddətdir ki, onların "xüsusi münasibətlərinin" təməli daşı olub. Lakin cümə axşamı husilərə qarşı zərbənin baş verməsinə saatlar qalmış nəzərəcarpacaq gərginlik var idi. Bu, "Times" qəzeti hərbi hərəkətləri müzakirə etmək üçün fəvqəladə hökumət komitəsinin iclasının çağırıldığını bildiren zaman baş verib.

Məlumatlı mənbə "Daily Telegraph"a açıqlayıb ki, ABŞ ordusu öz həmkarlarının hərəkətlərindən narazılığını ifadə edib. Tipik olaraq, bu cür zərbələr yalnız təyyarələr öz bazalarına qayıtdıqdan sonra məlum olur.

Diplomatlar və siyasətçilər sızmanın haradan gəldiyini anlamağa çalışdıqca narahatlıq "Vaythol"a (Whitehall) yayıldı. Daha üstün əhval-ruhiyyənin "dərindən məyusluq" olduğu deyildi.

Maraqlıdır ki, qarşıdan gələn zərbə xəbəri Britaniya mətbuatına sızan kimi, "Wall Street Journal" ABŞ hökumətinin Yəməndəki "dəniz gəmiçiliyi rəhbərlərinə" yaxın saatlarda hərbi zərbə gözləmələri ilə bağlı xəbərdar etdiyini dərc edib. Qəzet qeyd edib ki, radiolokasiya stansiyalarına, silah anbarlarına və PUA-ların buraxılış məntəqələrinə zərbələr endirmək planları barədə məlumat verilib.

Son 20 ildə Böyük Britaniyada

ABŞ "asdiran" "müharibə ekipajı"

hərbi əməliyyatlarla bağlı qərarlarda parlamentin söz sahibi olması norma-maya çevrilib. Lakin Yəməne zərbə endirilməsi məsələsində, parlamentin məsuliyyət daşımaqdan yan keçdi, çünki nazirlər qorxdular ki, müzakirələr çox vaxt apara biləcəyindən husilər gözlənilən hängəməyə daha çox vaxt qazanacaq və zərbələrin daha az təsirli olacaq.

Cümə günü nazirlər müttəfiqlərin zərbəsinin sırf özünümüdafiə məqsədi daşdığını və davamlı yox, yalnız bir dəfə endirilmək üçün nəzərdə tutulduğunu, buna görə də parlamentdə səsvermənin keçirilməməsi qərarının haqlı olduğunu söylədi və Leyboristlər bununla mübahisə etmədilər.

Bu arada, ABŞ-ın sızma ilə bağlı narazılığının əsl miqyası aydın deyil. Cümə günü "Telegraph" qəzetinə verdiyi müsahibədə Şapps Vaşinqtonda bu məsələ ilə bağlı hər hansı narazılığın olmasından xəbərsiz olduğunu söylədi.

Yüksək vəzifəli "Whitehall" rəsmiləri bunun hərbi əməliyyatın vaxtına və ya gedişinə heç bir təsir göstərmədiyini israr edirlər. Nazirlər Kabinetinin iclası cümə axşamı saat 19:45-də baş tutub. Əvvəlcə "Downing Street"-dən Ukraynaya getməli olacaq Sunak danışdı, sonra səhər "Kobra" toplantısına qatılan yüksək səviyyəli nazirlərin əksəriyyəti çıxış edib.

Mənbələrdən biri baş nazirin,

baş çatdıqdan sonra baş nazirin müavini cümə günü səhər tezdən evə gedib.

Göründüyü kimi, bəzi maraqlı məqamlar ortaya çıxır. Yəməni hücumdan öncə dünya ikrah doğuran uşaq ticarəti, pedofiliya, MOSSAD-a bağlı olduğu deyilən Cefri Epşteynin "rəzalət adası"nda baş verən iyrənclikləri ilə sarsıldı. Dünya gündəmini çalxalayan ifşa xəbərləri hələ də "isti" gündəmdir. Və yuxarıda haqqında söz açılan hadisələr ABŞ-Britaniya-Yəməni savaşına gedən proseslərin xronikasıdır. Amma iş bu cədvəllə bitmir. Xatirinizdirsə, ABŞ-ın sabiq prezidenti Donald Tramp bir neçə il əvvəl İranın illərlə islam ələminə sirdiyi və iddiasında olduğu "islamın təəsübünü çəkən tək ölkə" reputasiyasını "xilas etmək"dən ötrü öncədən Vaşinqton administrasiyasına göndərdiyi "razılaşdırılmış qurama hücum" planını açıqlamışdı. Tehran reputasiyasının yerlə bir olmasını şəstinə sığdırmayaraq, Trampa "siz İraqdakı hərbi bazanızın birini boşaldın, biz oraya hava zərbələri endirək, heç kimin burnu da qanamasın" deyərək xahiş etmişdi. İndi isə ABŞ-ın narahat olduğu, Yəməni savaşı barədə Britaniyanın sızdırdığı xəbərlərdən görünür ki, Vaşinqton eynilə Tehranın taktikasını təbiiq edib. Yəni qarşıdan gələn zərbə xəbəri Britaniya mətbuatına sızan kimi, "Wall Street Journal"-ın ABŞ hö-

ABŞ qarşıdan gəlməsi gözlənilən III Dünya savaşı, yaxud dünyanın sıfırlanmasının ardından yenidən paylaşılması, Amerikayönlü təkqütblü dünya üçün mübarizəyə qoruyub-saxladığı gücünü kiçik çatışmalara, regional müharibələrə sərf etmək istəmir. Yəni döyüş resurslarını xərcləməkdə maraqlı deyil, çünki qarşıda Çinin hegemonluq perspektivi var. İsrail isə dünyanın yenidən cızılmaqda olan tranzit marşrutları içində yer almaq istəyir, çünki dünya ticarətinin axacağı tranzit yollarının ərizisindən keçməsi ölkə üçün əbədi gəlir mənbəyidir...

qütblü dünya üçün mübarizəyə qoruyub-saxladığı gücünü kiçik çatışmalara, regional müharibələrə sərf etmək istəmir. Yəni döyüş resurslarını xərcləməkdə maraqlı deyil, çünki qarşıda Çinin hegemonluq perspektivi var. İsrail isə dünyanın yenidən cızılmaqda olan tranzit marşrutları içində yer almaq istəyir, çünki dünya ticarətinin axacağı tranzit yollarının ərizisindən keçməsi ölkə üçün əbədi gəlir mənbəyidir. İsrail üçün bu ticari tranzit yolu Filadelfiya dahlizi adlanan güzərgahdır. Filadelfiya dahlizi İsrail-Misir sərhədinin son ucunda, Misirlə Qəzzanın arasında yerləşən ərazinin adıdır. Qırmızı dənizin sonunda Əqəbə körfəzinin başladığı yerdə İsrailin Eylat limanı çox strateji önəm kəsb edir. Çünki Qırmızı dənizin sonu iki su marşrutuna çıxır - Süveyş kanalı və Əqəbə körfəzinə.

Misir ilə İsrail arasında yaşanmaqda olan ədavət də bununla bağlıdır. Beynəlxalq dəniz daşımaçılığı üçün Süveyş kanalının nə mənə kəsb etdiyi məlumdur. Son zamanlarda Qırmızı dənizdə husilərin "köməyi" ilə baş verən çatışmalar da məhz Qırmızı dənizdən Süveyş kanalı vasitəsilə Misirdən keçərək Aralıq dənizindən daşınan yükləri azaldı. Bununla Misirin Süveyş kanalından daşımalardan götürdüyü gəlirlər də azalır, Qahirə perişan vəziyyətə düşür. Bu vəziyyətdə İranın dəstəklədiyi husilərin hücumları Misirin əleyhinə işləyir. Bu, ən başda İsrailə sərf edir, çünki Tel-Əviv Süveyş kanalından dəniz daşımaçılığını passivləşdirib, gözəndən salmaq və dövriyyəyə Süveyş kanalının yerinə Əqəbə körfəzindən başlayaraq Eylat limanından

ta sərhəd boyunca uzanan Filadelfiya dahlizinin sonuna qədər olan yolu yeni alternativ ticarət yolu kimi irəli sürmək niyyətindədir. Bu səbəbdən İsrail Misirlə barışmaq mövqedədir. Misir Süveyş kanalından gələn gəlirlərindən vaz keçmək istəmir, İsrail isə Əqəbə körfəzinə Süveyş kanalının yerinə alternativ olaraq möhkəmləndirmək istəyir, əlbəttə ki, ardınca ticari marşrutunu Eylat limanından Misir-İsrail sərhədi boyunca Filadelfiya dahlizi ilə Aralıq dənizinə çıxarmaq şərtilə.

Beləliklə, İsrailin niyə Qəzzanı fələstinlilərdən təmizləmək, onları Misir-Qəzza xəttinin o biri tərəfinə qovmaq, Misiri fələstinlilərin Sinay yarımadasına köçməsinə razı salmaqdan ötrü bu qədər qan tökdüyü aydın olur. Əlbəttə ki, hər şeyin altında yəni ticari maraqlar var və siyasi aktlar ticari maraqların üstünü örtmək üçün "qılat" rolunu oynayır.

Bir daha vurğulayaq ki, cümə günü britaniyalı nazirlərin də müttəfiqlərin zərbəsinin sırf özünümüdafiə məqsədi daşdığını və davamlı yox, yalnız bir dəfə endirilmək üçün nəzərdə tutulduğunu, buna görə də parlamentdə səsvermənin keçirilməməsi qərarı ilə məsələni həll etməsi şübhə doğurur.

ABŞ ara-sıra da olsa İsraildə iki dövlətli həllin qənaətbəxş çıxış yolu olmasını səsləndirir. Dünya ictimaiyyətinin İsrailin törətdiyi Qəzza qətləminə qarşı göstərdiyi qınama tövrü səbəbindən Ağ Ev İsraili açıq-aşkar müdafiə etməsinə rəğmən, yenə də özünün tərəddüd içində olduğunu "göstərir". İsrail isə öz hədəflərinə çatmaq üçün ABŞ-ı "balta" və "kötək" kimi istifadə edir. Belə görünür

ki, İsrail üçün "özünü oda atmaq istəməyən" ABŞ-ı husilərə hücum etməyə vadar etmək üçün Epşteynin "Lolita Ekspres" təyyarə marşrutunun təfərrüatları faş edildi və Tel-Əvivin siqnalı ilə "ipi çəkən" MOSSAD idi. Elə Cefri Epşteynin özünün də, onun cananı Qisleyin Maksvelin də, onun atası Robert Maksvelin də MOSSAD agent olduğu səsəndirilir. Epşteyn qalmağalının açılması ilə eyni vaxtda Nyu-Yorkda yəhudi sinaqoqunun zırməsinə gizli tunnelərin ifşa olunması da Tel-Əvivə verilən cavab idi - ifşaya ifşa ilə cavab. Amma Tel-Əviv, necə deyərlik, "arı yeyib, namusu da atıb çiyinə". Oktyabrın 7-dən bəri Qəzza sektorunun Səhiyyə Nazirliyinin 5 gün əvvəl verdiyi məlumata görə, öldürülən dinc qəzzalıların sayı 23 469 nəfərə çatıb ki, onun da ən azı 10 min nəfərini uşaqlar, 7 min nəfərini isə qadınlar təşkil edir. Bundan başqa, yaralı mülki Qəzza sakinlərinin sayı 59604 nəfərə çatıb. Bu qədər insan qırğınına baxmayaraq, İsrailin baş naziri Benyamin Netanyahu Filadelfiya dahlizi haqqında bunları deyib: "Bu boşluğa bağlamadan müharibəni bitirməyəcəyik. Onu necə bağlamağın bir neçə variantı var, biz onları yoxlayırıq".

Bir daha ABŞ ilə Britaniyanın Yəməni hücumuna toxunsaq, yenə də qeyd etməliyik ki, bu hücum teatrlaşdırılmış hücumdan başqa bir şey deyil. Bu barədə "The New York Times" ifadə edir ki, husilərin hücum potensialının, silah-sursat arsenalının çox hissəsi ABŞ-ın rəhbərlik etdiyi hava hücumlarından sonra toxunulmamış qalır.

ABŞ-ın cümə axşamı və cümə günləri Yəməndəki husilərin tabelçiliyində olan hədəflərə qarşı hava hücumları bu hədəflərin təxminən 90 faizini zədələyib və ya məhv edib, amma necə olubsa, husi qrupu Qırmızı dənizdən keçən gəmiləri raket və PUA-larla atəşə tutmaq qabiliyyətinin təxminən dördü üçün saxlayıb. Bu barədə şənbə günü ABŞ rəsmiləri bildiriblər. Beləliklə, "görünən kəndə belədənçi lazım deyil" məsəli yenə özünü doğruldur.

Ülviyyə ŞÜKÜROVA

"Husilər onlara ünvanlanan xəbərdarlıqlara məhəl qoymayıb. Bunlar məqsədyönlü və mütənasib hərəkətlərdir", ifadələrini sitat gətirib.

Növbəti vəzifə rəsmi müxalifəti işdən hali etmək idi. Leyboristlər Partiyasının lideri Ser Keir Starmer və kölgə müdafiə naziri Con Hili axşam saat 20.15 radələrində icmalar Palatasının sədri ser Lindsai Hoil ilə birlikdə Nazirlər Kabinetinə çağırılıb. "Şotlandiya Milli Partiyası"-nın lideri kimi icmalar Palatasında üçüncü ən böyük fraksiyaya rəhbərlik edən Stiven Flinin dövlət olunmaması ertəsi gün çox səs-küylü şikayətlərə səbəb oldu. Bu zaman o da bəlli oldu ki, Liberal Demokratlar da brifinqdə olmayıblar.

Douden brifinqə moderatorluq edib. Sunak Ukraynaya yola düşərək o, "Whitehall"-da qalıb və ingilis pilotları gecə saat 23.30 radələrində Yəməndəki husi hədəflərinə raket və bombalar atıblar. Yalnız missiya

kumətinin Yəməndəki "dəniz gəmiçiliyi rəhbərlərinə" yaxın saatlarda hərbi zərbə gözləməli olduğu ilə bağlı xəbərdar etdiyi informasiyasını dərc etməsi, radiolokasiya stansiyalarına, silah anbarlarına və PUA-ların buraxılış məntəqələrinə zərbələr endirmək planları barədə məlumat verilməsi onu deməyə əsas verir ki, bu dəfə Vaşinqton Tehranın taktikasını yerinə yetirdi. Çünki özünün hegemon dövlət reputasiyasını xilas etməli idi və İrana bağlı husilərin də zərər görməməsi üçün "hücumu teatrlaşdırmaq" lazım idi. Britaniya isə ABŞ-ı "ifşa etmək" fərsətini əldən verməyib. Çünki ABŞ İranla döyüşmək istəmir, necə ki, prezident Co Baydenin KİV-lərin qarşısında bəyan etdiyi kimi, İran da ABŞ-la müharibə istəmir.

ABŞ qarşıdan gəlməsi gözlənilən III Dünya savaşı, yaxud dünyanın sıfırlanmasının ardından yenidən paylaşılması, Amerikayönlü tək-

Masallı sakini ailəsinə verilən sosial yardımın qeyri-qanuni kəsildiyini deyir

Masallı rayonu, Xırmandalı kənd sakini, hazırda Bakı şəhəri Rəşid Bağirov küçəsi 28/3-də kirayədə yaşayan Əkbərov Məhərrəm Sərxoş oğlu tərəfindən Hurriyyet.az saytının redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şikayətçi iddia edir ki, onlara verilən sosial yardım qeyri-qanuni kəsilib.

"Mən, Əkbərov Məhərrəm Sərxoş oğlu, yazaraq sizdən xahiş edirəm ki, problemimi işıqlandırınız.

6 il mübarizə apararaq, ünvanlı sosial yardım almağa nail olmuşdum. 9 nəfərdən ibarət ailə üzvüm var, 3-ü azyaşlı uşaqdır. Bir neçə ay sosial yardımı aldım, sonra dayandırıldı. Səbəb isə onu göstərir ki, oğlum mağazada işləyir.

Mağaza sahibi obyekti satdı və dərhal sənədlərdə dəyişiklik oldu, bu səbəbdən bizim yardımı dayandırıldı.

Özüm də, yoldaşım da xəstədir, ailədə bir oğlum işləyir, onun da aldığı 400 manatdır.

Xahiş edirəm mənə kömək edin".

Məsələ ilə bağlı Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə əlaqə saxladım. Şikayətin araşdıracağı bildirildi.

Jalə FAMILQIZI

"İcra başçısının müavini deyir ki, iş yoxdur, get evində otur"

Ülfət Axundov: "Bir şəhid övladı olaraq, ailəmi saxlamaq üçün iş istəyirəm, demirəm ki, mənə vəzifə versinlər"

Xocavənd rayonundan qaçqın düşən, hazırda Beyləqan rayonu ərazisində yerləşən Xocavənd qəsəbəsində yaşayan Axundov Ülfət Müslüm oğlu

riyyet.az saytının redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şəhid oğlu olduğunu deyən şikayətçi bildirir ki, Xocavənd İcra Hakimiyyəti ona iş vermir, bu səbəbdən də ailəsinə dolandırma bilmir:

"Mən, Axundov Ülfət Müslüm oğlu, yazaraq sizdən xahiş edirəm problemimi işıqlandırın.

Həftəiçi qurumları gəzməkdən artıq bezmişəm. İcra Hakimiyyətinin qəbuluna nə vaxt gedirəm, "iş yoxdur" deyirlər. Müavini Azər müəllim deyir ki, "iş yoxdur, get evində otur". Bildiyim idarələr var ki, 30 işçisi var, amma işə 10-u gəlir, 20 nəfəri öz adamlarıdır deyə işə də gəlmirlər.

Mən bir şəhid övladı olaraq, ailəmi saxlamaq üçün iş istəyirəm, demirəm ki, mənə vəzifə versinlər.

Dövlət qurumlarından xahiş edirəm, mənə işlə təmin edin, ailəmi dollandırım".

Məsələ ilə bağlı Xocavənd İcra Hakimiyyəti ilə əlaqə saxlamağa çalışsaq da, zənglərimiz cavabsız qaldı.

Jalə FAMILQIZI

Şəhid anası çarəsiz vəziyyətdə

Prezident tərəfindən 4 medalla mükafatlandırılan Aqil Əliyevin anası ölkə başçısından kömək istəyir...

Tovuz rayonu, Pələkli kənd sakini, şəhid anası Əliyeva Kübrə Qulu qızı tərəfindən "Hürriyyət" in redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Qəzetimiz vasitəsilə prezident İlham Əliyevə müraciət edən şəhid anasının məktubunu olduğu kimi dərc edirik:

"Cənab Prezident!

Mən, Əliyeva Kübrə Qulu qızı, yazaraq diqqətinizə çatdırmaq istəyirəm ki, oğlum Əliyev Aqil Faiq oğlu 44 günlük Vətən müharibəsində Şəhid olub.

Mən hazırda ucqar kənddə, acınacaqlı şəraitdə yaşayıram. Himayəmdə 2 fiziki qüsurlu övladım var. Yaşadığım evdə məcburən, yəni çöldə qalmamaq üçün müvəqqəti olaraq yaşayıram.

Sizdən xahiş edirəm ki, şəhid balam və 2 qüsurlu övladıma xatir məni evlə təmin edəsiniz.

Evdə qaz yoxdur, aldığım təqaüd odun xərcini və xəstə övladlarıma iynə-dərmanını ancaq görür.

Qeyd edirəm ki, oğlum Əliyev Aqil 1999-cu il, yanvarın 10-da Tovuz rayonunun Pələkli kəndində anadan olub. 2005-ci ilin sentyabrında Pələkli kəndində Şəhid Rəhmanov Vəqif adına tam orta məktəbə daxil olub. Atası Əliyev Faiq Cərkəz oğlu 2001-ci il avqustun 1-də uzun müddət sürən xərcəng xəstəliyindən dünyasını dəyişib.

Aqil 1 yaşından atasız böyüyüb. Uşaqlarımı tək böyüdü, boya-başa çatdırmışam. Aqilin ən böyük arzusu futbolçu olmaq idi. Lakin imkanımız yaxşı olmadığından, onu bu arzusuna çatdırma bilmədik. Daha sonra hərbiçilərdə işləməyə başladım. Bu səbəblə də, 2017-ci il yanvarın 11-də həqiqi hərbi çağırışı ilə Vətənə xidmətə yollandı.

9 noyabr 2017-ci ildə hərbi hissə komandiri, polkovnik-leytenant Vilayət Quliyev tərəfindən "Fəxri Fərman"la

"Evdə qaz yoxdur, aldığım təqaüd odun xərcini və xəstə övladlarıma iynə-dərmanını ancaq görür..."

təltif olunub.

2020-ci il yanvarın 21-də Mingəçevirdə kursa yollanıb. 17 martda doğma yurdu olan Tovuzla qayıdıb.

Aprelin 14-dən etibarən N nömrəli hərbi hissədə qulluq edib. Tovuz döyüşlərində qəhrəmanlıqlar göstərmiş.

15.10.2020-ci il tarixində Suqovuşan, Talış ərazisində gedən döyüşlərdə 21 yaşında qəhrəmancasına Şəhidlik zirvəsinə ucalıb.

Cənab Prezident!

Oğlum subay idi. Qəlbi daim Vətən eşqi ilə döyünürdü. O, hər dəfə Dağlıq

Qarabağın işğalı barədə söz düşəndə "biz uduzan xalq deyilik" deyərək, qətiyyətli vətənpərvər mövqeyindən bir addım da geri çəkilmirdi.

Aqil Əliyev ölümündən sonra "Vətən uğrunda", "Cəsur döyüşçü", "İgidliyə görə", "Suqovuşanın azad olunmasına görə" medalları ilə təltif olunub.

Sizdən xahiş edirəm ki, mənim müraciətimi cavabsız qoymayın".

Məsələ ilə bağlı Tovuz Rayon İcra Hakimiyyəti ilə əlaqə saxlamağa çalışsaq da, mümkün olmadı.

Jalə FAMILQIZI

Qarabağ qazisindən rəsmi qurumlara etiraz

Şəmkir sakini deyir ki, ona III qrup əlillik dərəcəsi veriblər, sənədinə isə "iş qabiliyyətinin olduğu" yazılıb

Şəmkir rayonu, Qaracəmirli kənd sakini, 44 günlük Qarabağ savaşının qazisi Paşayev Şahniyar Suldüz oğlu tərəfindən "Hürriyyət" in redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Hazırda səhhətində ciddi problemlər olduğunu deyən Ş. Paşayev, bu səbəbdən iş tapa bilmədiyini, üstəlik qanunsuz olaraq 539 manat cərimə olunduğunu bildirir.

Qarabağ qazisi onu da vurğulayır ki, ona II qrup əlillik dərəcəsi verilməli olduğu halda, III qrup verilib və sənədinə də "iş qabiliyyətinin olduğu" yazılıb.

Məsələ ilə bağlı Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə əlaqə saxladım. Nazirlikdən "Hürriyyət"ə bildirildi:

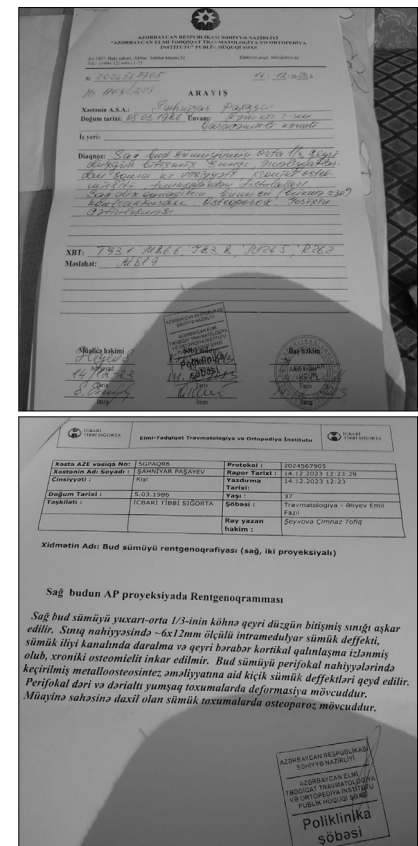
"Şəmkir rayon sakini Paşayev Şahniyar Suldüz oğlu 18.06.2021-ci il tarixində Dövlət Tibbi-Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya Agentliyinin ekspert-həkimləri tərəfindən əyani müayinə olunub. Tibb müəssisəsi tərəfindən

rəsmiləşdirilən göndəriş və əyani müayinə zamanı şəxsin faktiki vəziyyəti ümumi xəstəlik səbəbilə III dərəcə əlilliyə əsas verib.

20.12.2023-ci il tarixində Şahniyar Paşayevin əlilliyinin qiymətləndirilməsinə dair Şəmkir Rayon Mərkəzi Xəstəxanası tərəfindən yeni göndəriş rəsmiləşdirilib. Göndərişdə qeyd edilən əsas dizanoz və ağırlaşmalara əsasən, mövcud qanunvericiliyə uyğun olaraq orqanizm funksiyalarının 40% pozulması barədə qərar verilib".

Jalə FAMILQIZI

Çar hökuməti bəzi missioner qrupların ölkə daxilində çox da əl-qol atmalarına imkan vermirdi. İri imperiya şəhərlərində sinaqoqların, katolik, lüteran kilsələrinin tikilməsinə icazə verilməmişdi. Müsəlman əhəlinin çox olduğu bölgələrdə məscidlərin inşasına da mane olan yox idi. Planetin altıdan bir hissəsini tutmuş nəhəng imperiyada onlarla sekta da fəaliyyət göstərirdi. Bunların içində ipə-sapa yatmayan əxlaqsızlığı təbliğ edənlər də, rəhmə, insafa baxmayan, ən amansız ayınləri həyat norması sayanlar da vardı.

(Əvvəli ötən sayımızda)

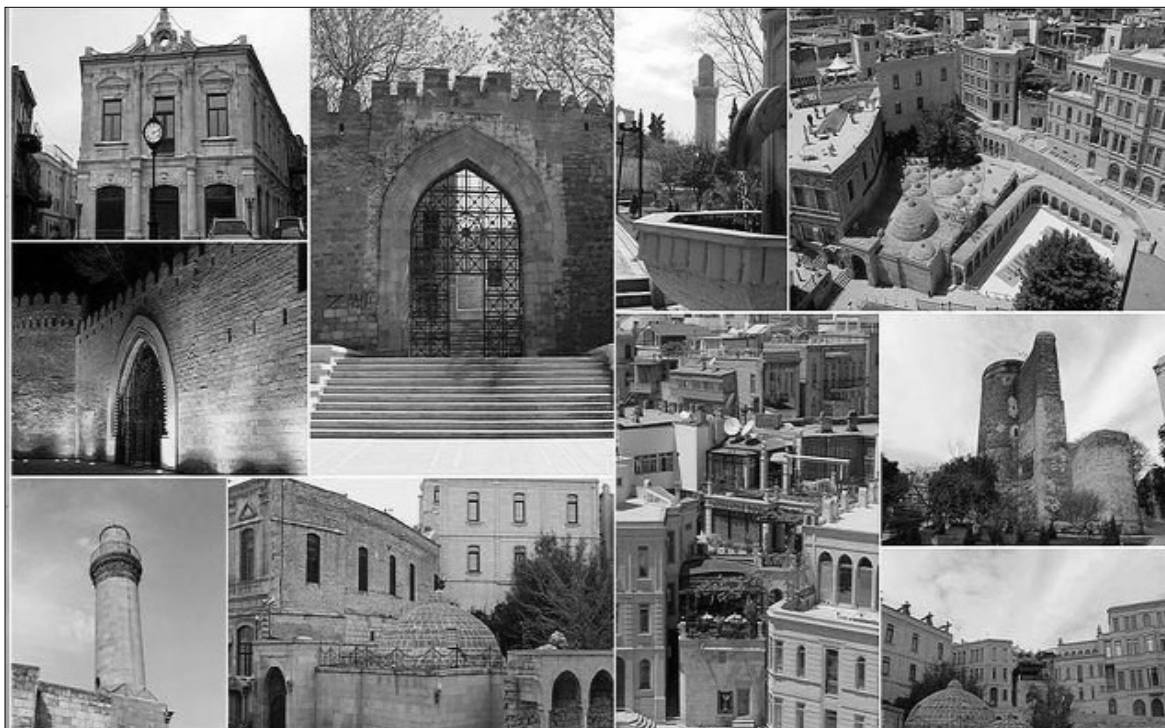
Məddahlar İçəri şəhərdə aparılmış bərpa işlərindən ağır dolusu danışirlar. Mən isə çəkinmədən deyirəm, burada görülmüş işlər gözə küll üfürməkdən başqa bir şey deyil, rusların təbircə desək, "primitiv yevroremont", yeni xaltura. Uzaq Romada, katakombalarda elmi-bərpa işlərinin aparılması üçün milyonlar verdik (əvəzində Roma papası erməni cəlladları əzizlədi), onun yarısını burada xərcələsəydik qədim şəhərimizdə əsl bərpa işləri görüldü, yeni konservasiya yox, əsl inşa işlərinə başlamaq olardı.

İçəri şəhərin bürclərinə baxın! Dünyanın hansı qalasında, qədim şəhərində kəsik bürclər var? Cənablar, utanın! Ermənilər barbarlıqda günahlandırmaqdan əvvəl, gəlsənə, əvvəl özümü baxaq! Mədəniyyət Nazirliyinin abidələrin qorunması və bərpa işləri ilə məşğul olan xüsusi idarəsi vardı. Reislər azərbaycanlı, əsas işləri görənə isə erməni. Bizim danabaşların kütlüyündən, pulgiri-yindən istifadə edən erməni ustalar o ziyana qalmadı ki, vurnasınlar. Bərdə türbəsinin yuxarı hissəsindəki bir metr yarım enliyində kaşlarla süslənmiş ünvən məhv ediləndə bu cinayətə fikir verən olmadı. Onlarla daş kitabə erməni tişələri altında sındırılıb. Abşeronda bütün istehkam və qalaların hündürlüyü iki metrə azaldılıb, indi bunu heç kim sezmir. Bizim əbləhlər erməni "bərpacılar" güldən ağır söz demirdilər. Çünki həmin bu erməni ustalar vaxt-vədə gələndə bizim "tuzların" evlərində, bağlarında təmir işlərini görürdilər.

İllər keçdi... Fəxrə, qürurla danışmağa tam haqqım var, tək idim, çap olunurdum və məqaləni götürüb düşürdüm qapılara... İndi zühur etmiş "ideoloq" Flora Xəlilzadənin təriflədiyi "korifeylər" ancaq başlarını bulayıb "nırç-nırç" edirdilər. Əsərləri də bir qara qəpiyə dəyməz belə ziyanəvərlər abidələrin qədrini biləcəkdilər? Göz qabağında məhv olan mədəni irsə biganə qalanlara mən niyə hörmət etməli idim? Bu nifrətim indi də ovundur.

...2002-ci ilin avqust ayının 16-da "İmpuls" qəzetində mənim "Şuşanı saxlamağa qeyrətimiz çatmadı. Mənəviyyatımızı qorumağa ki, gücümüz çatır" adlı böyük məqaləm dərc edildi. Qorxmadan, çəkinmədən bəzi mətləbləri açıb qarşıda bizləri nələr gözlədiyini yazmışdım. Bir "motal vətənpərvəri" ittihamlarıma cavab verə bilmədi.

Telekanallardan, səhnələrdən cəmiyyətin üzərinə axan üfunətli sel

Əsl milli xəyanət keçmiş unutdurmaqdır

Firuz HAŞIMOV

məni bir-iki sərt kəlmə yazmaq məcbur edir. Əcdadlardan qalan mədəni irs millətin həm siperi olub, həm silahı. Ən dəhşətli siyasi, sosial sarsıntılara məruz qalanda, birdəfəlik məhv olmaq təhlükəsi başımızın üstünü alanda xalq bu irsə söykənərək dirçəlib ayağa durub.

...Dost-doğma Səfəvi hökmdarlarımızın bir neçə uğurlu müharibə və səfərlərindən sonra biz belə qələbə görməmişdik. Azərbaycan torpağı bizim dedə-baba düşmənlərindən təmizləndi. Erməni kimi geyənəni üç əsrə yaxın müddət ərzində qoruyan, silahlıdan sər imperiyası - Rusiya bir qələt edə bilmədi. Son 20-30 ildə ərsəyə gəlmiş gənclik döyüş meydanında herb sənəti tarixinin qızıl səhifəsinə yazıla bilən xariqələr yaratdı. Kim mənədən inciyirsə qoy incisin, sözümü deyəcəyəm, bu qələbədə ordenli, medallı, həmişə dövlətdən qayğı görmüş "ziyalıların" payı yoxdur. Otuz ildə nə abırlı bir plakat ortaya qoyuldu, nə minlərlə tamaşaçını ayağa qaldıran kantata, opera, nə də bir tablo. Bu işlərə cavabdeh olanlar nə haqla bütün tədbirlərdə ön cərgələrdə əda ilə oturlar? Lazım gələndə bir simsarsız, bir fəqir Prezidentə yaxınlaşa bilmir. Ətrafında hər cəhətdən qısır, xalqın gözünü yağır edənlərdir.

Prezidentin yaxın ətrafı özəl telekanallarda, səhnələrdə baş alıb gedən düşüklüyü, həzzəkərliliyi görmür? Tərəddüd etmədən Vətən uğrunda ölümə gedərək möcüzələr yaratmış gəncliyi bu üfunətli, mürdar "mədə-

...başa düşmənlər ki, ağzı Azərbaycan kimi yağlı tikədən ayrı düşmüş yırtıcı səlib dünyası (ələlxusus Rusiya) İlham Əliyevin arxalandığı qüvvəsini hər cəhətdən şikəst etmək üçün çoxdan əməliyyata başlayıb...

niyyətdən" qorumaq lazımdır. Dar ayaqda millətin üzünü ağ etmiş, müzəffər sərkərdəsindən hər dəfə təşəkkür, mükafatlar almış gənc döyüşçü, zabıt nuvorişlərin hesabına harınlamış, arı, namusu çoxdan atmış elit fahişələrə, bütün camaatın "məvi" kimi tanıdığı həşərata, mütrülərə baxmamalıdır. İdeoloji işi başına buraxmış məsul aparat işçiləri doğrudan da qanıbaşa düşmənlər ki, ağzı Azərbaycan kimi yağlı tikədən ayrı düşmüş yırtıcı səlib dünyası (ələlxusus Rusiya) İlham Əliyevin arxalandığı qüvvəsini hər cəhətdən şikəst etmək üçün çoxdan əməliyyata başlayıb. Özəl telekanallarda, səhnələrdə bu dəqiqə baş verənlər müdhiş tənqidatın birinci hissəsidir. Yeni doğrudanmı heç kim başa düşmək istəmir ki, prezidentiv reklam edən "Can Azərbaycan" deməsi camaatda ikrah hissi oyadır.

Minlərlə qeyrətli insanların qanları bahasına qələbə qazanmışıq, sözümün canı odur ki, erməninin burununu ezməklə bütün səlib dünyasına od vura bildik, indi beş-on telesuten-yorla da bacara bilməyəcəyik?

O zərbəni ki biz özümü bax vurdum, o min pravoslav yepiskopunun, Kreml ideoloqunun yuxusuna belə girməzdi. 20-40-cı illərdə millətin qaymağı məhv ediləndə rejim manqurtları dünya malından sirab etdi. Əvvəlcə onlara orden, medal, fəxri adlar, böyük mükafatlar verməklə ələ seviyyəyə qaldırdılar ki, daha heç kim cürət edib səsinə çıxara bilmədi. Hakim ideologiyasının tələblərinə tam cavab verən şəirlər, romanlar, rəsm əsərləri, filmlər yaradılmalı idi. Azərbaycanın komsomol şairləri, Əliheydr Qarayev, Qəzənfər Musabəyov, Həmid Sultanov kimi satraplara züly tutan qələm sahibləri "Biz hazırıq!" - deyər cavab verdilər. Çox keçməyəcək ki, rejimdən hər cürə hörməti gören Səməd Vurğun 1918-ci ildə Şamaxını, Qubanı, Bakını günahsız insanların qanına qorq etmiş komissarlar barədə "Bəli Bakılıyam öz

şöhrətim var, mənim babam olmuş 26-lar!" sözlərini yazıb, Əhməd Cavad, bədixat Sanlıya düşməni olduğunu vüqarla dilə gətirəcək. Bir az keçəcək partiya mətbuatı onun "Xalq düşməni Hüseyn Cavidə" adlı məntəhs şeiirini dörd yana yayacaq. İndi üzərimə qabaracaq "motal vətənpərvərlərinə" məsləhət görərdim ki, S.Vurğunun 30-50-ci illərdə müxtəlif qəzet və məcmuələrdə çap olunmuş çıxışlarını, şeiirlərini diqqətlə oxusunlar. Yeri gəlib çoxunun bilmədiyi bir məsələni də açıram ki, N.S.Xruşşovun hakimiyyəti illərində fondlarda, kitabxanalarda nəzarət zəiflədi. Müstəmləkə ədəbiyyatının "korifeyləri", onların qohum-qəribələri, yaltaq dissertasiya yazanlar fondlara, arxivlərə soxulduqlar. Oxu zallarının daima mürgüleyən xanımları heç nəyə baxmırdılar. Qayçılar işləyirdi... İndiyə kimi reklamlasdırılıb ağac başına çıxarılmış "ustadları" ifşa edən bütün məqalələr kəsilib götürülürdü. Amma, biz yaxşı bilirdik ki, "Sağlığına Stalin özü bade qaldıran, əziz xilas-karımız rus xalqına eşq olsun" sözlərini kim yazıb. Biz yaxşı bilirdik ki, Moskvada təntənəli qəbulda Kim Stalinin qarşısında duraraq bu məşhur şeiiri oxuyub:

Bakının sayrışan yıldızlarından, Çadrasız, boyasız türk qızlarından. Salam gətirmişəm hüzuruna mən Bu gündən, gələcək qərnlərdən...

Yeri gəlmişkən onu da deyim ki, bütün keçmiş SSRİ-də türk dünyasının, türk mənşəli, türk dilli xalqların amansız düşməni Stalini Səməd Vurğun kimi tərifləyən, mədh edən olmayıb. Hamı yazırdı, amma Vurğunun şeiirləri hamıdan fərqlənirdi. S.Vurğun dövlətdə böyük nüfuz qazanmış gürcü klanına xoş gəlmək üçün vaxtilə Tiflisi tutaraq azğınlaşmış yerli hakimlərə yaxşı qulaqburması vermiş şah Qacarı alçaltmaqdan çəkinmədi. Tarixçilər bilirlər ki, həmin illərdə gürcü ağalar rusların

qucağına atılmaq üçün sinov gedir, müsəlman əhəlinin gününü qara əskiye bükür, istədiklərini edirdilər. Tərtəmiz türk balası Qacar vaxtında özünü yetirmişdi və rəhm diləmək üçün ayaqlarına düşənlərə də bu sözləri demişdik: - Bu torpağın yiye-si də, ağası da bizim! Bəzilərinin yadına salmaq istəyirəm ki, eyni sözləri başqa türk balası, Cəlaləddin Mənkəburnu 450 il əvvəl demişdi.

...Fars şovinistlər əllərinə imkan düşən kimi daha o çirkab, o iftira qalmadı ki, iki türk xanədanının - Səfəvilərin, Qacarların üzərinə yağdırmasın. Bizim manqurt tarixçilər də həmişə onlara züly tutublar. Arada Şah İsmayıl Xətai barədə beş-on xoşagələnlər sözlər işlədiblər və bununla da söhbət bitib.

Hələ indiyə qədər Qacara qarşı törədilmiş qəsdin kim tərəfindən təşkil edildiyini yazan olmayıb. ...Bir-iki qərinə keçəcək, bizim simasızlar Tehrandə öldürülmüş Qriboyedov üçün yas saxlayıblar. Bu da Qriboyedovun qələmindən çıxması sözləri: "O oyunu ki, biz bunların başlarına aç-

mış, mənə çətin məsələdir buradan sağ buraxsınlar." Bu hadisənin təfərrüatı barədə çoxdan yazmışam... Bizdə bir deyim var, kasa aşdan isti olub. Xankəndində bir gecədə rus cəlladlar Qarabağ xanının ailəsindən, meiyətindən 32 insanı (hətta körpələri də) qətlə yetirmişdilər. Qacarı ələ salmağa vaxt tapan S.Vurğun ölkəmizdə baş vermiş sonrakı faciələr barədə bir kəlmə də yazmayıb. İllər ötəcək Xankəndi qətləmi barədə kitabında çox yox, cəmi beş-altı abzas işlətməmiş tədqiqatçı Firudin Şuşinskinin başına oyun açacaqlar. Onu da müdafiə edən olmayacaq...

P.S. Bütün rejimlərlə dil tapa bilən, neynim demədən yaşayan oğullar, sovet hakimiyyətinin, kommunist partiyasının qayğısı sayəsində dünyadan kam əlində atalarından əzabkeş Rəsulzadə yolçusu düzəldirlər. Əsərlərini redaktə edir, müzdlü məddahları televizora çıxarırlar.

Dədə-babadan qanıma, iliyimə sirayət ələmiş unutqanlıq mərazi bunların dadına çatır. Şəxsən mən riza-rizə doğransam da Azərbaycanın qeyrətli kişilərinin əhl-əyalları konslagerlərdə əzab çəkərək Moskvada ən bahalı oteldə il on iki ay xüsusi nömrə saxlayan, xalqının qanlı cəlladlarını utanmadan mədh etmiş adamı nə şair sayıram, nə ziyalı.

Bəziləri hərdən "arxivlər açılmamışdır", "çox işləri gizli saxlamağı vacib sayıblar"- deyir. S.Vurğunun əsl simasını öyrənmək üçün arxivə getmək lazımdır deyil. Sadəcə olaraq onun 30-40-cı illərdən bu yana çap olunmuş əsərlərini oxumaq kifayətdir.

Əhməd Cavad, Hüseyn Cavidə xalq düşməni deyən Səməd Vurğun bütələşdirilən ölkədə din və millət xaini Qatır Məmmədə heykəl qoyulanda mən təəccüblənmədim.

Siyasi fəallıq sosial, siyasi və ya siyasət dəyişikliyinə təsir etmək və ya gətirmək söylərində fərdlərin və ya qrupların fəal iştirakına aiddir. Bu, etirazlar, nümayişlər, mitinqlər, lobbicilik, sosial media kampaniyaları və icma təşkilatçılığı kimi müxtəlif formalarda ola bilər. Fəallıq tez-tez narahatlıqları dilə gətirməyi, xüsusi səbəbləri müdafiə etməyi və müəyyən edilmiş norma və ya institutlara etiraz etməyi əhatə edir. ABŞ-da siyasi fəallıq ictimai müzakirələrin və siyasi qərarların formalaşmasında mühüm rol oynamışdır. O, vətəndaş hüquqları, gender bərabərliyi, ətraf mühitin mühafizəsi və s. mövzulara toxunan hərəkətlərin hərəkətverici qüvvəsi olmuşdur.

(Əvvəli ötən sayımızda)

Gündəmin müəyyən edilməsi nəzəriyyəsi

Gündəmin Təyinatı Nəzəriyyəsi medianın problemlərin vacibliyini müəyyən edərək ictimai qavrayışlara təsir etdiyini irəli sürür. O, medianın müəyyən mövzuları işıqlandırmasının ictimaiyyətin nəyin vacib olduğuna dair qavrayışını necə formalaşdıracağını, son nəticədə onların münasibət və hərəkətlərinə necə təsir edə biləcəyini araşdırır. Maksvell Makkombs və Donald Şou 1970-ci illərdə Gündəmin Təyinatı Nəzəriyyəsini inkişaf etdirdilər. Sosial medianın siyasi aktivliyə təsiri kontekstində Gündəmin Təyinatı Nəzəriyyəsi sosial media platformalarının hansı məsələlərin ön plana çıxdığını və diqqət çəkdiyini müəyyən edərək ictimai müzakirəni necə formalaşdırdığını araşdırmağa kömək edir. Sosial medianın spesifik rəvayətləri genişləndirmək və müzakirələri asanlaşdırmaq qabiliyyəti fəalların diqqət yetirdiyi və təşviq etdiyi məsələlərə təsir edə bilər.

Empirik baxış

Sosial media platformalarının gənclərin siyasi iştirakına necə təsir etdiyini araşdırıldı. Tədqiqat gənc yetkinlərin müxtəlif seçmələri arasında uzunlaşmasına sorğu qəbul edib, onların siyasi iştirakını və zamanla sosial mediadan istifadəsini ölçüb. Tədqiqat mitinqlərdə iştirak və siyasi məzmunun paylaşılması da daxil olmaqla, daha yüksək sosial mediaya cəlb olunması ilə gənclərin artan siyasi iştirakı arasında güclü korrelyasiya tapıb. Sosial media gənclərin siyasi fəallığa səfərbər edilməsində mühüm rol oynayır.

Sosial medianın siyasi fəallığa təsiri

Buna görə də araşdırma tövsiyə edir ki, siyasi partiyalar və təşkilatlar gənc fəalların enerjisindən istifadə etmək üçün rəqəmsal cəlb strategiyalarına üstünlük versinlər.

Twitter-də əks-səda kameralarının mövcudluğunu və onların siyasi qütbləşməyə töhfəsi də araşdırıldı. Tədqiqat Twitter istifadəçisi ilə qarşılıqlı əlaqənin hesablama analizini qəbul edib, müxtəlif baxışlara məruz qalma dərəcəsini ölçüb. Twitter-də əks-səda kameraları üstünlük təşkil edir, istifadəçilər ilk növbədə həmfikir şəxslərlə əlaqə saxlayır və bu da qütbləşmənin artmasına səbəb olur. Sosial media alqoritmləri və istifadəçi davranışı mövcud siyasi inancların möhkəmlənməsinə kömək edir. Tədqiqat tövsiyə edir ki, sosial media platformaları məzmun tövsiyələrini şəxsləndirməli və istifadəçilər fəal şəkildə müxalif fikirlər axtarmalıdırlar. Onlayn siyasi fəallıq və oflayn siyasi məşğulluq arasındakı əlaqə təhlil edildi. Təhlil sorğuları, dərin müsahibələri və aktivistlərin onlayn və oflayn fəaliyyətlərinin davranışlarının izlənilməsinə birləşdirən qarışıq metod yanaşmasını qəbul etdi. Onlayn fəallar bələdiyyə iclaslarında iştirak etmək və kampaniyalarda könüllü olmaq kimi oflayn siyasi fəaliyyətlərlə daha çox məşğul olurlar. Onlayn fəallıq şəxsi siyasət üçün bir pillə kimi xidmət edir. Tədqiqat buna görə də təşkilatlara hərtərəfli aktivist təcrübəsi üçün onlayn və oflayn strategiyaları birləşdirməyi tövsiyə etdi. Həşteq hərəkətlərinin siyasi diskurs və siyasət müzakirələrinin formalaşmasına təsiri ilə bağlı tədqiqat, ekspert müsahibələri ilə birlikdə məşhur siyasi hashtaglardan istifadə edərək tvitlərin

məzmun təhlilini apardı. Hashtag hərəkətləri ictimai məlumatlılıq yaradır, medianın işıqlandırılmasına təsir edir və siyasət müzakirələrinə səbəb olur, lakin onların siyasət dəyişikliyinə təsiri dəyişir. Hashtaglar gündəm yaratmaq və siyasi məsələlər haqqında məlumatlılığı artırmaq üçün təsirli vasitədir. Fəallar daha geniş ictimai söhbətlərə başlamaq və siyasət dəyişikliyinə təkan vermək üçün strateji olaraq hashtaglardan istifadə etməlidirlər. Sosial media informasiyanın sürətlə yayılmasına, fəa-

Twitter-də əks-səda kameralarının mövcudluğunu və onların siyasi qütbləşməyə töhfəsi də araşdırıldı. Tədqiqat Twitter istifadəçisi ilə qarşılıqlı əlaqənin hesablama analizini qəbul edib, müxtəlif baxışlara məruz qalma dərəcəsini ölçüb. Twitter-də əks-səda kameraları üstünlük təşkil edir, istifadəçilər ilk növbədə həmfikir şəxslərlə əlaqə saxlayır və bu da qütbləşmənin artmasına səbəb olur...

liyətərlərin əlaqələndirilməsinə və etiraz mesajlarının gücləndirilməsinə imkan verir. Sosial media siyasi səfərbərlik söylərinin sürətini və əhatə dairəsini sürətləndirir. Tövsiyyə edilir ki, fəallar etirazların təşkili və ünsiyyətini artırmaq üçün sosial media alətlərini mənimsəsinlər.

Guess & Coppock (2018) sosial mediada siyasi məzmunu məruz qalmanın fərdlərin siyasi münasibət və fikirlərinə necə təsir etdiyini təhlil edib. Tədqiqat iştirakçıları müxtəlif siyasi məzmun növlərinə məruz qoyaraq və onların münasibət dəyişikliyinə ölçməklə idarə olunan onlayn eksperiment aparıb. Tədqiqat müəyyən edib ki, balanslaşdırılmış və müxtəlif siyasi məzmunu məruz qalmaq daha nüanslı və məlumatlı siyasi münasibətlərə gətirib çıxarır. Sosial media al-

qoritmləri ifrat baxışların gücləndirilməsinə qarşı çıxmaq üçün məzmun müxtəlifliyinə üstünlük verməlidir. Tədqiqat istifadəçilərə hərtərəfli perspektivləri inkişaf etdirmək üçün fəal şəkildə müxtəlif məlumat mənbələrini axtarmağı tövsiyə edir. Sosial mediada istifadəçilərin siyasi biliklərinə təsir edən məlumatlı siyasi müzakirələr və dezinformasiyalar var. Media savadlılığının artırılması və sosial mediada faktların yoxlanılması təcrübələrini təşviq etmək üçün söylər lazımdır. Sosial media platformaları daha ciddi məzmun moderasiyası təbiq etməli və istifadəçilərə etibarlı mənbələri müəyyən etmək üçün alətlər təqdim etməlidir. Sosial media marjinal söyləri gücləndirir və siyasi iştirakda təmsilçilik boşluğunu aradan qaldırmağa kömək edir. Höku-

mətlər və təşkilatlar ədalətli siyasi əlaqəni təmin etmək üçün rəqəmsal savadlılıq təşəbbüsünü dəstəkləməlidirlər.

Sürətlə inkişaf edən rəqəmsal mənşərdə bu araşdırma sosial medianın siyasi fəallığa çoxşaxəli təsirinə aşkar etməyə çalışıb. Müxtəlif empirik məlumat mənbələrinin hərtərəfli tədqiqi nəticəsində sosial medianın müasir siyasi fəallığın formalaşmasında oynadığı transformativ rola işıq salan dərkəddici nümunələr ortaya çıxdı. səfərbərlik və cəlb. Onlayn platformaların yayılması fəallara coğrafi sərhədləri aşmağa, qlobal miqyasda həmfikir insanlar arasında əlaqələri gücləndirməyə və sosial və siyasi səbəblərin yayılmasını sürətləndirməyə imkan verdi. Bununla belə, sosial medianın

təsirinin eyni dərəcədə müsbət olmadığını etiraf etmək vacibdir. Rəqəmsal aləm müxtəlif söylər və alternativ hekayələr üçün platforma təklif etsə də, siyasi qütbləşməni gücləndirən əks-səda kameraları da yaradır.

Bu araşdırma sosial medianın aktivlik söylərinin sürətini və əhatə dairəsini artırdığını təsdiqlədi. Məlumatın anı yayılması, real vaxt rejimində ünsiyyət və dinamik təşkilatlanma fəallara etirazları təşkil etmək, maarifləndirmək və kritik məsələlərə dəstəyi səfərbər etmək imkanını verməkdə mühüm rol oynayır. Qeyd etmək lazımdır ki, sosial medianın siyasi dəyişikliyə təkan verməkdə effektivliyi onlayn kampaniyaların oflayn fəaliyyətlərlə strateji uyğunlaşdırılmasından asılıdır. Uğurlu hərəkətlər fiziki iştirakla rəqəmsal vəkilliğin sinerjisi nümayiş etdirərək onlayn platformaların məqsədin özü deyil, məqsədə çatmaq üçün bir vasitə kimi xidmət etdiyini nümayiş etdirdi.

Həyat MUSTAFAYEVA

Azərbaycan Respublikası
Prezidenti yanında
Dövlət İdarəçilik
Akademiyaşının tələbəsi

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Uşaq və gənclərin fiziki və mənəvi inkişafı

Ölkəmizdə genişlənməkdə olan narkomaniya əsasən də yeniyetmə və gənclərimizi hədəf alıb. Məlumdur ki, Azərbaycan toplumu son vaxtlar bu bəla haqqında əvvəlki illərdə olduğundan daha çox məlumatlıdır. Bu da dövlət səviyyəsində narkomaniyaya və narkotik vasitələrin qeyri-qanuni dövriyyəsinə qarşı aparılan mübarizənin nəticəsidir. Amma həyata keçirilən tədbirlərə baxmayaraq, düşmənin qüvvələr tərəfindən xalqımıza qarşı narkotiklərlə törədilən genosidin qarşısını ala bilmirik, yəni nəticə hələ ki, arzu edilən səviyyədə deyil. Sözügedən məsələ barədə Gənclər və İdman Nazirliyinin Sosial Proqramlar sektorunun müdiri Nərmən Aslanbəyova ilə söhbətləşdik.

(Əvvəli ötən sayımızda)

- "Gənclər Evi"ndəki mütəxəssislər risk qrupları ilə necə işləyirlər? Ümumiyyətlə, risk qruplarına hansı insanlar daxildir?

- "Gənclər siyasəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa uyğun olaraq risk qrupunda olan gənclər - cəzaçəkmə müəssisələrindən azad edilən, zorakılığa məruz qalan, insan alverinin qurbanı olan, məcburi əməyə cəlb edilən, dini ekstremist və terror təşkilatları ilə əlaqədə olan, spirtli içkilərdən, narkotik vasitələrdən və psixotrop maddələr və onların prekursorlarından sui-istifadə edən, habelə İİV-/QİÇS-ə və digər təhlükəli xəstəliklərə yoluxmuş gənclər aid edilir. Əgər bu qəbildən olan şəxslərdən "Gənclər Evi"ne müraciət varsa, mütəxəssislər onlara kömək göstərir, onları lazım olan istiqamətə yönləndirirlər. Bu müraciətlər əsasən sağlamlıqla, yaxud məşğulluqla bağlı olur. Bizim əməkdaşlar onları gərəkli istiqamətlərə yönəldirlər.

Bundan başqa, gənclər evlərində kurslar da təşkil olunur. Məsələn, pulsuz xarici dil və komputer kursları olur. Eləcə də həm yaradıcılıqla, həm də şəxsi inkişafı bağlı

"Narkomaniyanın yayılmasına səbəb əhali arasında məlumatlılıq səviyyəsinin aşağı olmasıdır"

kurslar olur. Yaxud da hansısa mütəxəssis dəvət edilərək, mühazirə təşkil edilir. Məsələn, gənclərin məşğulluqlarına dəstək məqsədilə cəlb olunan mühazirəçi iştirakçılara işə qəbul üçün nələrlə diqqət yetirilməli olduğunu, CV-ni necə düzgün şəkildə verməyi, iş müsahibəsindən necə düzgün keçməyi anladır.

- Nərmən xanım, bəs iş prosesini necə effektiv təşkil etmək olar ki, gənclər doğru istiqamətə yönəlsinlər?

- Məqsədimiz gənclərin hərtərəfli inkişafını təmin etməkdir. İstədik ki, gənclər vətənpərvər, təhsilli, fiziki və mənəvi cəhətdən sağlam, geniş dünyagörüşünə malik olsunlar. Bunun üçün bir çox işlər görülür. Onlardan birini qeyd etmək is-

tədim. İkinci ildir ki, gənclər üçün müxtəlif düşərgələr keçiririk. Bu düşərgələr ilboyu keçirilir, amma əksəriyyəti yay aylarına təsadüf edir. Çünki hədəf həm istirahət, həm öyrənməkdir. Bu düşərgələrin devizi də "Öylənərək öyrənirik"dir. Demək olar ki, düşərgələrin üçdə bir hissəsini hərbi-vətənpərvərlik düşərgələri təşkil edir və onlar gənclər tərəfindən böyük maraqla qarşılanır. Təəssüf ki, hamını oraya cəlb etməyə imkan yoxdur, amma iki il ərzində 10 minə yaxın gənc o düşərgələrdə iştirak edib. Digər düşərgələr, dediyim kimi, müxtəlif mövzulara həsr olunur, məsələn, tələbələrin liderliyi, karyeranın inkişafı, inkluziv məşğulluq, dayanıqlı inkişaf və digərləri.

lər. Biz onları qeyri-formal təhsilə yönləndiririk. Çünki qeyri-formal təhsil təbii ki, rəsmi deyil, amma şəxsi inkişafa böyük töhfə verir.

- İnanırıq ki, yeniyetmələrin öyrəndiyi qeyri-formal təhsil həyatlarında çox böyük rol oynayır. Şəxsi inkişaf onları daha dünyagörüşlü, maraqlı edir.

- Əlbəttə. Düzdür, şagirdlər formal təhsildə olan bilikləri mənimsəməlidirlər. Amma real həyatda şəxsi inkişaf, qeyri-formal təhsil onların şəxsiyyət kimi formalaşmasında mühüm rol oynayır. Biz bunu "yumşaq bacarıqlar" adlandırırıq. 2018-ci ildən etibarən BMT-nin Uşaq Fondunun Azərbaycandakı ofisinin texniki dəstəyi ilə "Gənclər evləri"ndə "Əsas həyat bacarıqları"

qarşısında daha çox müsbət nümunələr olsa, o da daha çox pozitiv istiqamətə meyillənir. Əgər ətrafında mütaliə edənləri görürsə, o da kitab oxuyacaq. Əgər ata-ana təhsillidirsə, o da savadlı olacaq. Yeniyetməlik dövrü çox çətindir. Biz deyirik ki, "Gənclər evləri" fəaliyyət göstərir, orada mütəxəssislər, psixoloqlar var, amma onlar daha çox köməkçi rolunu oynayır. Əsas ailədir. Əgər uşağın ailədə hər hansı problemi, qorxusu, anlaşılmaqlıq varsa, o uşaq tədricən risk qrupuna düşə bilər. Ona görə hesab edirəm ki, valideynlərdən çox şey asılıdır.

- Deməli, maarifləndirmə ilk öncə ailələrdə aparılmalıdır. Siz ailələrin maarifləndirilməsində Gənclər və İdman Nazirliyinin

Gənclər və İdman Nazirliyinin Sosial Proqramlar sektorunun müdiri Nərmən Aslanbəyova: "Zərərli vərdişlərin ən yüngül formaları energetik içkilərdən, siqaretdən, spirtli içkilərdən başlayır"

kursları tədris olunmağa başlanıb. Bu kurslar daha çox yeniyetmələr üçün faydalı olduğu üçün daha çox yeniyetmələr arasında keçirilir. Kursda stressin idarə olunması, tənqidi düşüncə, ünsiyyəti necə qurmaq, münaqişələri necə həll etmək, danışıqları necə aparmaq, məqsəd qoymaq kimi bacarıqlar öyrədilir. "Gənclərin evləri"nin əksəriyyətində belə kurslar var.

- Belə aydın oldu ki, təhsil ilinin sonunda yeniyetmələrin sizin kurslarda iştirakı daha çox olur.

- Əslində, işimiz ilboyu davam edir. Amma sözlərinizdə həqiqət var, dərs ili bitəndə onların vaxtı daha çox olur və tədbirlərimizə daha sərbəst qoşula bilərlər. İlboyu gənclər üçün müxtəlif sahələr üzrə müsabiqə, konfranslar, forumlar, təlimlər təşkil olunur, həm yerli, həm beynəlxalq səviyyədə. Məsələn, bu il Dünya Robot Olimpiadasında bizim komandamız ikinci yeri layiq görüldü.

- Nərmən xanım, belə görünür ki, sizin təmsil etdiyiniz qurum da daxil olmaqla, dövlət qurumları bu istiqamətdə çalışırlar. Bəs, sizcə, bu qədər iş görülməyənə görə, pis vərdişlər, insanları pis yola aparan meyillər yaranır?

- Biz söhbətə ailədən başladırıq. Ailədən çox şey asılıdır. Məsələn, uşaqları düzgün yönləndirmək, onlara doğru nümunə göstərmək çox önəmlidir. Uşaq gözünü açanda birinci valideynlərini, yaxud da qohumlarını görür. Əgər onu gözünün

rolunu görürsünüzmü?

-Bizim nazirliyin gələn il 30 yaşı olacaq. Belə baxanda, 10-15 il bundan əvvəl təlim verdiyimiz, iş apardığımız gənclər indi özləri valideyndir. Ümid edirik ki, biz o gəncləri düzgün istiqamətləndirə bildiksə, onlara lazımı vərdişləri aşılaya bildiksə, onları ictimai faydalı fəaliyyətlərə yönəldə bildiksə, deməli, onların öz uşaqlarının tərbiyyəsini düzgün formada aparmasına nail oluruq. Ailələrlə apardığımız digər misalı çəkmək istərdim. BMT-nin Əhali Fondunun Azərbaycandakı ofisi ilə regionlarda 2021-2023-cü illər ərzində "Atalar məktəbi" adlı layihəni birgə həyata keçirmişik. Layihə atalar və ata olmağa hazırlanan kişilərə yönəlməmişdi. Layihənin təlim proqramı gender, gender əsaslı cins seçimi və onunla mübarizə, gender əsaslı zorakılıq və onun ailədaxili münasibətlərə təsiri, məsuliyyətli atalıq, ataların uşaqlara göstərilən qayğı prosesində rolu, uşaqlarla birgə asudə vaxtın səmərəli keçirilməsi kimi mövzular və ekstrakurrikular fəaliyyətləri əhatə etdi.

- Zənnimizcə, gənc analara da belə təlimlər lazımdır.

- Şübhəsiz. Hər iki valideyn üçün ailələrlə, uşaqlarla bağlı qaygıların, rastlaşan çətinliklərin aradan qaldırılması məqsədilə fikir və təcrübə mübadiləsinin aparılması üçün məkan lazımdır. Və düşünürəm ki, "Gənclər evləri"imiz belə bir məkan ola bilər.

Hazırladı: İ.SABİRQIZI

Mən birinci sinifdən şəkil çəkməyə başladım və ilk işim "Fərhad dağ çapır" idi. Sonra portretlər silsiləsi başladı. Lakin illər keçdi, bu həvəsdən soyudum, am-ma vərdişimdən qalmadım. Beləliklə, böyük rəssamların yaradıcılığını izlədim. Leninqradda olarkən 1970-ci ildə - Tretyakov qalereyasına gedərkən dahi rəssamların əl işlərinə heyranlığımı gizlətmədim və bir neçə dəfə bu sənət ocağına baş çəkdim. Yaddaşımda bəzi rəssamların adı, soyadı əbədiləşdi, biri də İsaak Levitan oldu. Həyatı elə də fərqli keçməmişdir. O, gəncliyindən meyxanalara güzərini salır, xidmətçilər bu gəncə hörmət edirdilər, cibindəki qəpik - quruşları xərcləyib meyxanadan çıxırdı. Budur, Levitan Moskva meyxanasında Koronun rəsmlərini xatırlayır, çirkli paltar geyinmiş adamlar mahnı oxuyur, səs - küy salırlar. Acı maxorkanın tüstüsü meyxananın divarlarını cırmaqlayır. Sulu qar yağır, küçələrə yapışır.

Atası və anasının vaxtsiz itirməsi, yeganə bacısı ilə arabir gecələməsi onun üçün əzablı idi. Moskvada tək yaşamaq yəhudi oğlan üçün elə də asan deyildi.

Gecələr cansız keçirdi. Qonşu bağın balkonunda işıq yanırdı, gecə böcəkləri işığın həndəvərində uçur, özlərini lampa şüşəsinə çırpırdılar. Bağda qadınlar qəmli romanslar oxuyurdular. Bu qadını hey dinləmək istəyirdi, romansda məhəbbətdən doğan göz yaşları titrəyirdi, ağacların yarpaqlarında gecələyirdi. O, vaxt tapan kimi bağdakı gölün qamışlığına gedir, etüdlər çəkirdi. Qayıqda tənha olmağı sevirdi. Amma bir qadın üçün darıxırdı, sınımış pəncərənin qarşısında oturub buludlara baxırdı. Günəş günbəzin üstündə sarı şüaları ilə oynayırdı, havada zəncirotu kəpənəksayağı uçurdu.

Qar əriyir, soyuq su yağanlardan axıb gedir, cökə göyərir, yağışlar sanki göyden süzülən gümüşdü. Levitan dodaqaltı mızıldanırdı: "Mən nə üçün bu mənzərələri kətana köçürmürəm". Ancaq o, çalışırdı hər otu, yarpağı şəffaflığı ilə çəksin, ətrafdakı bitkilər parlaq görünsün. Rəssam bu mənzərənin soyuğunu, qoxusunu duymaq istəyirdi.

- 0 -

O naməlum qadın Levitanın xəyalında yaşamaqda idi, küçəyə tələsən qadın çətinini açmaqda çətinlik çəkirdi və O, stansiyaya doğru irəliləyirdi. Heç biri bir - birinin üzünü görmürdü. Az sonra Levitan qadının üzünü görə bildi, o, qəşəng idi, solğun olsa da.

Levitan pərişan halda otağına qayıtdı. Şam tüstülənir, yağış hələ yağırdı. Stansiyada sərxoş adamlar çiğirir, mahnı oxuyurdular. İ. Levitan zəngin təəssüratdan ayrılmamışdı, payız onun yaddaşından silinib getməmişdi. "Sokolnikdə payız günü" beləcə kətana köçdü! Levitanın öz həyatı kimi qüvvə getirdi.

Bu rəsm bəlkə də rəssamın yeganə əsəriydi insan obrazı vardı. Sonralar çəkdiyi tablolarla heç vaxt tamaşaçı insan görmədi, görünən isə rus meşəsi, tənha daxma-

Allahverdi Eminov

lardı. Bir də buludlu gün, zəmilərdi. İ. Levitanın dünyagörüşündə Anton Çexovlar ailəsilə tanışlıq böyük rol oynayır, üç ayı birlikdə olurlar, günləri şən və zarafatla keçirdi. Levitan "qəşəng ərəbə" oxşayırdı və Çexov özünü Levitana oxşadırdı. Məktubların birində yazırdı ki, təbiət burada bizdən olduğundan daha Levitanlıdır. Bu söz orta Rusiya mənzərəsinə xüsusi ifadə edirdi, bunu isə o zamankı rəssamlardan yalnız Levitan bacarırdı.

Babkino çox görümlü məkan idi və Levitanı özünə bağlayırdı. Anton Çexov köhnə tüfənglə kolların dibində pusquda durardı. Sübh vaxtı rəssam balıq tutmaq üçün Çexovla İstraya gedir, kollu sahil, ağ süzan bağrı bitən, qırmızı üzgeçli balıqların üzlüyü, sakit burulqanlı yer seçirdilər. Levitan şair Tutçevin şeirlərini astadan deməyi xoşlayırdı. Şeir oxuya-oxuya gözüünü propkadan çəkməzdi. Qaş qaralanda bədirlənmiş Ay ağacların üstündə görünəndə çay içir, cavan qadınların utana-utana gülümsədiklərinə nəzər yetirir, duyğulanırdı. Xəyalında hamının gördüyü əyri-üyrü yollar dağ ətəyində yoxa çıxırdı, uzaq üfqlər, seyrək meşələr, tarlaların arasından keçən ciğirlər, buludlar, tənbel-tənbel axan çaylar, sahil boyu tilov atan uşaqlar. Rəssam üçün daha nə lazım idi? Bu mənzərəni iki dahi sənətkar görür və duyurdu: Anton Çexov və İsaak Levitan. Yazıçı yazırdı: "Təbiət son dərəcə gözəldir, füsunkardır. Hər şey təzə, xərüqələdə, sadələhv, şairanədir. Çay kolları, sərv, sidr, palma ağacları, qu quşları, eşşəklər, kəllər, göy durnalar, başlıcası isə dağlardır, ucu - bucağı görünməyən dağ-

qaçırmırdı. Yağışlar isə səngimirdi, ağacların yamyaşıl yarpaqlarından torpağa süzülürdü. Bu arada rəssam iki məşhur tablosunu çəkdi: "Yağışdan sonra" və "Əbədi dinclik". "Yağışdan sonra"-nı o, dörd saata çəkdi. Buludlar və Volqanın qalay rəngli suları zəif işıqda parıldayırdı. Bu rəng tezəcə yoxa çıxıb lərdi, ona görə də rəssam tələsirdi.

Anton Çexovun hekayələrində olduğu kimi, tablolar gözü yormurdu, gərək sakit tərzdə baxasan. Daha çox baxdıqca qəsəbələrin, tanış çayların, yolların sakitliyini duyursan. Bu əsərdə Volqa sahillərindəki şəhərciklərdə yağışlı günün gözəlliyi əksini tapmışdı: çəmənlər parıldayırdı, buludlar aşağı ilə sürünən tüstü kimi Volqanın o biri sahilinə çatır. Gəmilərin borularından çıxan buxar suyun üzünə yayılır, sahiləki atılıb -

Zənglərin səsi sakitliyi pozurdu. Küçələrdəki yamaclarda ayırpəncəsi bitir, sarkan göyərir, evlərdə, kişeyi pərdələrin arxasındakı pəncərələrdə cökə çiçəkləri asta küləkdən titrəyirdi. Təbiət yetkin rənglərə boyanırdı. Volqanın üstündə ağ rəngli buludlar dayanırdı.

Volqa çayına, onun ətrafına ikinci səfərində Levitan xeyli şəkillər çəkdi, Çexov bu mənzərələrə heyranlıqla baxır, dahi rəssamın xəstə taleyinə acıyırdı. O, düşünür və pıçıldayırdı ki, Levitanın şəkillərində artıq təbəssüm vardır. Bu görümlər rəssamın "Qızıl Plesdə", "Sərin külək", "Gecə zəngi" və s. əsərlərində meydana çıxdı. Onun mövzusu tükənməz idi: Meşə talaları, Rusiyanın soyuq günəş altında işıqlanan gözəl və ürəkdarıxdırıcı guşələri, lal sularda köçəri quşların

Rəssamın payızlaşan ömrü...

(İsaak Levitan haqqında düşüncələrim)

lar..."

Anton Çexov romantik əhvalı yazıçı idi, xatirələrə qapılmağı xoşlayırdı, bu mənada o, Levitanla ruhən yaxındı. Hər ikisində xoşbəxtlik həsrəti vardı. İnsanları süzür, sərxoşluqdan şişmiş lət üzlü adamlarda mərhəmət hissi görürdü və dərin kədər oyadırdı. Qarşısında cavan qız xəyala dalırdı, yazıçı ona baxdıqca öz gəncliyini, təmizliyini, xoşbəxtliyini görürdü. Və hiss edirdi bu qız onun deyil, özünün vaxtından əvvəl qocaldığını kədərlə ürəyində dolandırır.

Anton Çexov ruhi sarsıntıların öhdəsindən gəlməyi bacardı, yaradıcılığı barədə qərara gəldi.

Levitan yorulmadan işləyirdi, daxilən sevinc hissindən uzaqda idi, qəm - qüssəni kətana köçürürdü, bu mənzərələr qüvvə gətirirdi, axı, insan ovqatı kədərə büküləndə mənzərə də kədər gətirir. Təsviri sənətdə də, bədii ədəbiyyatda da kədər dolu səmadən, bəreketisiz tarlalardan, üzünü günəşdən çevirən günəbaxan kollarından, alçaq daxmalardan danışılır. Amma bu hiss sənətkarları ruhdan salmırdı...

Rəssamın xəstəliyi, ruhi sarsıntıları onu ruhdan salmırdı, amma əsəbləri dözmürdü, belə günlərdə təbiət onun karına çatırdı, təskinlik tapırdı. Gecələr sakitləşirdi. Buna baxmayaraq bir neçə dəfə özünə qəsd etmək istəmişdi, lakin Çexov onu xilas edə bilməmişdi. Əsəbləri sakitləşəndə şəkil çəkir, sevir, insan münasibətlərinə uyusur, özünə qayırdı. Rəssam olaraq çəkdiyələrinə "yad gözle" yenidən baxır, iradlar axtarırdı. O, rənglərin arxasında təmiz və dolğun rəngləri görürdü. Hətta bəzən bu rənglər şəffaflığını itirirdi, adıləşirdi, kətanın üstünə sıxan işıqlar ölgünləşirdi.

Krım səfəri, Volqaboyu gəzinti onun əsəblərinə məlhəm gətirir, etüdlər çəkirdi, sənişilərə bağışlayırdı. Göyertəyə söykənir, yağış çiləyir, Volqanın qırçın ləpələrinə düşən damcılara balıqlar aldanıb udurdular. O isə acı papiros tüstüsünü ciyərlərinə ötürür və dərhal kötüyünü sulara tulazlayırdı. Levitan gözəlliyə biganə qalmırdı, gəncliyini xatırlayırdı və düşünürdü. Günəşi arzulayırdı, tutqun havaya xas boz və göy rəng çalarlarını nəzərlərindən

düşən xırda qayıqlar rütubətdən qalır. Balıqçıların tilovuna düşən balıqlar havada çapalayır...

"Əbədi dinclik" tablosunda isə tutqun günün şeiriyyəti daha yüksək enerjiyə təsvir olunmuşdu. Levitan bu rəsmi Tver quberniyasının Udomli gölü sahilində kətana köçürmüşdü. Dağ ətəyindən, şiddətli küləyin əydiyi tozağacların arasında ucalan çürük taxta kilsənin durduğu yerdən sakit axan çayın üfqləri, yağmurlu havadan bozarmış çözü üfqləri örtür. Bu pərişan mənzərə Levitana qədər heç bir rus rəssamı səviyyəsində çəkilməmişdir.

İ. Levitanın A. Çexovla arasının dəyməsi Volqaya ikinci gelişində baş verdi. Əlbəttə, bu hadisə gözənilməz oldu. Levitan tək deyildi, rəssam Kuvşinnikova ilə birlikdə idi. Bu qadın Levitanı həyəcanla sevirdi. Anton Çexov da bu qadını tanıyırdı və rəssam qadını "Narahat qadın" hekayəsində təsvir etmişdi. Bu hekayədən sonra Levitan dostu Çexovdan bərk incidi, dostluq pozuldu. Belə ki, rəssam bu hekayədən sonra yazıçının ömrünün sonunacan bağışlamağı istəmədi. Və Levitan Kuvşinnikova ilə Ryazana yollandı. Oka çayı ilə gəmidə Çulokova qəsəbəsinə endilər, qəsəbədə xeyli dayandılar. Levitan müşahidəsindən qalmırdı. Günəş tarlaların o tərəfində arxasında batırdı. Göyərçinlər batmaqda olan üfəqdə qırmızı rəngə bulaşırdı. Sol sahilə tonqallar çatırdı, göllərdə suyun səthinə çıxan qurbağalar quruldayırdı, su ilanları səse doğru üzürdülər. Bütün gözəlliklər Çulokovoda cəmləşmişdi. Palıdlı çaybasarları, əzəmətli axınla süzülüb gedirdi. Tənbel Okanın gözəlliyi şair Yazikov şeirlərində tərənüm olunmuşdu.

Levitan rəssam qadınla gəmiylə Nijniyə qədər endi, bütün gün Kuvşinnikova ilə göyertədə oturub sahilə baxır, etüd çəkmək həvəsindən qalmırdılar. Levitan göyertədən palıd ağacından tikilmiş kiçik qədim kilsəyə tamaşa edirdi. Kilsə səmada qaralırdı, onun başındakı ulduz parıldayırdı.

Bu kiçik şəhər adamsız idi.

çığırtsı. Bu mənzərələri xatırlayanda ötən çağlara qayıtmamaq olmur. Yaşadığım günlər bir-bir gözümün qabağında yenidən canlanır. Sular da uzun dimdiylə qida axtaran cüllütlərin səksəkəsi, qatarla gedərkən pəncərədən baxdığım bağ - bağatlar, pambıq tarlaları, qazların uzaq diyarlardan gəlişi və ilaxır mənzərələr sanki dənən olmuşdur. Həyəcan və xoşbəxtlik duyğusu oyanır. Ürəyimdən o keçir ki, tənhalasasan, pəncərədən gördüyün, tanımadığın göllərin, axan çayların, meşələrin xışiltılı səsinə eşidəsən...

İsaak Levitanın "Volqa" və "Payız" tablolarını xatırladım. O, artıq ömrünün payızının yaxınlaşdığını hiss edirdi və daha çox payız mövzusunda qayıdırdı. Hətta bahar mövzusunda çəkdiyi şəkillərində də payızın rəngi duyulurdu. "Böyük su", "İlk bahar", "Mart" rəsmlərində - tablolarında su basmış meşəlik, dərin çay yumşaq qara bürünmüş, qarlı örtülmüş təpələrin üstündəki parlaq səma, sarımtıl günəş şüası, taxta evin eyvanından süzülən, şüşə kimi parıldayan qar suyu təsvir olunmuşdur.

Payız fəsillərin ən çalırli romantikidir, şairlərin ədəbi mövzudur. İ. Levitan üçün payız təbiətdən rəng umur, yağışlar yaşıllıqları yuyub aparır, ağaclarla yuva qurub balalarını uçuran quşlara "əlvida" deyir. Torpağın rəngi, havası dəyişir, daha soyuq olur.

O, şəhərdən uzaqlarda yaşayırdı, təbiətin ağuşunda nəfəs alırdı, ağlayır, ümitsiz hala düşürdü, bilirdi ki, onu heç bir qüvvə sağaltmaq iqtidarında deyil. Bu, o vaxtdı A. Çexov Yaltada yaşayırdı, köhnə tanışlar bir-birindən soyumuşdular. Vaxtilə küssüdüydü rəssam dostu əl ağacı ilə gəzirdi, gözəllərlə dostunu axtarırdı. Onlar nəhayət tapışdılar və bənışdılar. Xəstə Levitan Çexovdan bir parça karton istədi və yağlı boya ilə ot tayalarının durduğu "Axşam tarlası"nı çəkdi. Bu etüdü yazıçı stolonun yanında buxarının üstünə qoydu. Şəklə tez-tez baxır, köks ötürürdü.

Levitanın yaşadığı ev qarşısında yasanan çiçəkləmişdi. Otağın içi yağlı boyaların qoxusu ilə doluydu. Bu tablolarla rus təbiətinin kədəri əks olunmuşdu...

2023

Ramil və Aygün nağılı

Tarixən xalq arasında, el-obada, böyük, kiçik şəhərlərdə, əyalətlərdə bacarıqlı, hünərvər, insanlar, nadir sənət nümayəndələri, nümunəvi ailələr olub. Belə insanlar sənəti, doğma xalqa xidməti, digər üstün xüsusiyyətləri ilə diqqəti cəlb edir, seçilir, sevilir və çox dərin nüfuz qazanırlar. Elə indi də Azərbaycan cəmiyyəti belə adamları, böyük sənət nümayəndələri və nümunə olan ailələri yetirməkdədir.

Aygün Zeynalova qarmon ifaçılığında öz yeri, rəğbəti olan, məhəbbət, dərin sevgi və pərəstişkarlar qazanan xanımdır. Hazırda Azərbaycan qarmon sənətində o, ön sıradadır. Aygün xanım mənim əzizimdir, dostum, qarmon ifaçısı, hazırda xəstəlik dövrünü yaşayan İbrahim Zeynalovun qızıdır. Aygün məni özünə doğma bilir və əmi sayır. Onun atası ilə aramızda yara-

nan tanışlığı Aygün yaradıb. Sonra bu tanışlıq əsl dostluğa, davamiyyətdə isə qardaşlığa çevrilib. İbrahim atasınının təki övladı olub. Odur ki, mən Aygün xanımla tanış olmaq üçün çox inanır, çox da güvənir, xətrimi daim əziz tutur və böyük rəğbət bəsləyir.

Aygünün qarmon üzrə ilk müəllimi atası İbrahim, sonra AMK tərkibində Musiqi Kollecinə Hüseyn Həsənov (1950-2023) olub. ADMİU-da mənim tələbələrimin sırasında o da vardı. Aygünün gələcəyinə daim inanaraq böyük ümid bəsləmişik. Ümidlərimiz doğrulub. O, Şuşa Musiqi Kollecinə bizimlə yanaşı dərs deyib. Hazırda AMK tərkibində Musiqi Kollecinə müəllimdir. Aygün xanım ifaçılıqda və tədrisdə əsl nümunədir. O, qarmon sənətində hələ çox iş görməlidir. Onun göstəriciləri, böyük istedadı, gücü, hünəri, sənət potensialı buna tam imkan verir. Çalışmalıyıq ki, onun nailiyyətləri artırıq, uğurları çoxalsın və qeyri-adi ifaları meydana gəlsin. Təbii ki, onun gözəl, dəyərli, nadir ifaları milli qarmon sənəti üçün ən zəngin iş və gözəl töhfə olacaqdır.

Aygün xanımın barmaqları iti sürətli, ifası təsirli, dərin məzmunlu və yüksək peşəkarlıqdır. Üreyi, təbi və ilhamı bütün muğamlara işləyir. "Segah"-ında xüsusi mə-

lahət, cazibə, ecazkarlıq və təsir gücü vardır. Bu muğamlar o, dəfələrlə yalnız məni deyil, başqalarını da kövrəldib. Çünki onun güclü, həssas, üreyi, şəffaf, pak, ülvü hissləri var. Bəli, bütün muğamlar, melodiylar onun, canında, qanında, üreyində, zəhnində və düşüncəsində beynindədir.

Aygün xanım el havaları, rəqs melodiyları və klassik muğamların mahir ifaçısıdır. Ən iti sürətli, cəvək xalq rəqs havaları onun ifasında nümunə olaraq səslənir. Muğam ifalarında isə qamran onun əlində bizimlə danışır.

A.Zeynalovanın televiziya, radio verilişləri, bədii-kütləvi tədbirlər, səhnə konsertləri və toylardan disklərə yazılan audeo, video disklərdə xeyli ifaları var ki, İnternetin YouTube portalında yayımlanırlar. Bu ifalar onu vətənimizdə və ölkəmizin hüdudlarından kənarda da musiqi duyanlar, qarmon sənətini sevvənlər arasında tanıdaraq məşhurlaşdırıb. Bu danılmaz bir faktıdır ki, Aygün İbrahimqızı da Azərbaycan qarmon ifaçılığı sənətini sevdənlər və ucaldanlar sırasında.

Ona bacardığım tövsiyələri, məsləhəti verməyə hazırıram. Dəfələrlə deyib: "Əhsən müəllim, dərslərinizə, məsləhətinizə, öyüdünüzə çox ehtiyacım var". Mən bu istedadlı ifaçıya çox yaxın bir kəs olaraq, həm də təcrübəli musiqiçi, qarmon ifaçısı kimi onunla yarıdıcılıq işləri qurmağa hazırıram. Sadəcə onun vaxtı olmur. Ailə qayğıları, uşaqlarla məşğul olmaq, radio, televiziya verilişlərinə, qız toylarına

dəvətlər, iki musiqi ocağında çalışmaq Aygün xanımın əlavə vaxt imkanlarını əlində alır. Qeyd etməliyəm ki, onun çox dəyərli ailəsi, fəhmli, zəhmətli uşaqları var.

Tələbə vaxtından indiyə qədər Aygün xanımda ağıl, yüksək təbii, mədəniyyət, mehriban, gözəl xasiyyət və səmimiyyət görmüşəm. İlahi, insanda nə qədər təmiz, pak ürək, saf qəlb, nəciblik və sadəlik olarmış... Ağılımız kəsəndən el arasında belə məsləhətçi olmuşuq: "Gözəldə ağıl olmaz". Qərindərdən ötür gələn bu el misalı Aygün xanımda özünü doğrultmur. O, çox ağıllı, dərrakəli, dərin düşüncəli, erudisiyalı, ziyalı, dünyanı, gedişatı dərk edən, cəmiyyəti və bu mühitdə gedən prosesləri çox həssas, aydın anlayan insandır. Alahın ona bəxş etdiyi zahiri gözəllik onun daxili aləminin paklığı

ilə vəhdət təşkil edir. Mən onun kimi yetirmələrimizlə daim fəxr edir və həm də bir vətəndaş kimi qürurlənirəm.

Nə biliyim varsa belə dəyərli insanlara, səviyyəli ifaçılara verməyə hazırıram. İnşallah Aygün xanımla vaxtı olan kimi iş birliyi quracağıq. Bu mənim stajlı musiqiçi, təcrübəli müəllim, həm insanlıq və həmçinin yarıdıcı şəxs olaraq borcumdur.

Aygün Zeynalovanın ifalarında klassik bəstəkarlarımızın əsərləri artıq xalq çalğı alətləri, simfonik və kamera orkestrinin tərkibində səslənməlidir. Bu bir mütəxəssis, ustad olaraq mənim ən böyük arzumdur. Həmçinin belə məsləhət qarmon sənətimiz üçün çox vacibdir.

Aygünün ömür-gün yoldaşı Ramil İskəndərov da mənə yaxın olan, üreyimdə özünə hücrə quranların sırasında. Ramil müəllimlə Aygün xanımın mehriban ailəsi cəmiyyətdə nümunəvi sayılır. Uca Rəbbimiz belə ailələri bəd nəzərdən qorusun. Amin.

Ağılım kəsəndən ağısaqqal və ağırçəkəklərdən eşitmişəm: "Ərlə arvadın torpağı eyni yerdən götürülüb yığılır". Yeni anlamı budur ki, belələrinin xasiyyəti, xisleti və digər xüsusiyyətlərində ümumi cəhətlər, oxşarlıq var. Təbii ki, belə insanlar Allah birləşdirir.

Ramil bəy də ləyaqətli, mərd, səmimi, istedadlı, hünərli və zəhmətkeş insandır. O da musiqi ictimaiyyətində və bütünlükdə cəmiyyətdə böyük nüfuz sahibidir. Ramil bəy də mənim evimin əziz qonağıdır. Hər dəfə Aygün xanımla birlikdə gəlib məni yoxlayırlar. Birlikdə fikir mübadiləsi aparırıq. Ramil bəy də nəcib, alicənab insan, əsl musiqiçi və əla ifaçıdır. O, öz taytışları olan əksər musiqiçilərlə iş birliyində, sənət yoldaşlığında, xalqın toy-büsatında və konsertlərdə əsl ifaçılıq göstərməkdədir. Musiqi tədrisində bacarıqla çalışan Ramil müəllimin ixtirası da var. Simli, elektron variantlı Ra.tar onun çox uğurlu ixtirasıdır və əla səslənməyə malikdir. Bu çalğı alətini Əqli Mülkiyyət Agentliyi təsdiq edərək rəsmi sənəd verib. Ramil müəllim Ra.tarı təsdiq aparmazdan əvvəl bizə gəlib, aləti ifa edib, yaxından əyani şəkildə tanış edib, mənimlə

məsləhətləşib və müəyyən tövsiyələr alıb.

Ramilin Ra.tarı ərəb ölkələri, Türkiyə, Özbəkistan və Qırğızıstan respublikasının simli alətlər ifaçıları arasında xüsusi maraq oyadıb. Odur ki, həmin ölkələrin musiqiçiləri onlara Ra.tar hazırlanması üçün Ramil İskəndərova sifarişlər veriblər. O, hazırda elektrokamança üzərində də iş aparır. Döndə-döndə yoxlayacaq, tam bizi qane edəndən sonra bu alət də meydana çıxacaq.

Ramil bəy də uğurlar arzularıram. O, ifaçılıqda, tədrisdə, yeni çalğı alətlərinin hazırlanmasında mühüm işlər görə bilər və düşünürəm ki, görəcəkdir.

Ramil müəllim də çox çalğı alətləri ifa edənlər sırasında. O, tar, saz, türk sazi, elektrogitar və ra.tarı eyni səviyyədə, xüsusi bacarıqla ifa edir. Məxsusi olaraq dövlət edildiyi, tədbirlər, konsertlər və toylara ondan bu çalğı alətləri ilə gəlib çıxış etməsini istəyirlər. Qarşıda klassik ud və elektro ud ilə məşqlər edərək bu alətlərlə mükəmməl ifaçı kimi meydana çıxmaq planları da var.

Yeri gəlmişkən qeyd etməliyik ki, xarici ölkələrə səfərlərə gedən xanəndələrə belə çox alətlər çalan ifaçılarla yarıdıcılıq əlaqələri qurmaq və sənət yoldaşlığına başlamağı tövsiyə edərək. Beləki, xərc aparır deyə, xarici ölkə səfərlərinə çox çalğıçılarla getmək çətinlik tələpdir. Ramil kimi sənətkar isə sə-

fərlərdə tək olaraq neçə instrumental ifaçını əvəz edə bilər. Xanəndə özü qaval çalib ritm tutur, kamança çalan və Ramil bəy beş-altı alətlə onu müşayiət edir. Aha, həm klassik Azərbaycan muğam üçlüyü yaranır, həm də Ramilin çox çalğı alətləri ifa etməsi konsert proqramını daha da zənginləşdirir, rəngarənglik yaradaraq tamaşaçılarda maraq oyadır.

Ramil və Aygünün həyatını şirin, maraqlı nağıla bənzədirəm. Bu nağıl onların kollec təhsili illərindən başlayıb. Onlar 2002-2006-cı illərdə Azərbaycan Milli Konservatoriyası tərkibində Musiqi Kollecinə oxuyarkən tanışlaşıblar. Əslində onları Uca Rəbbimiz qarşılaşdırıb. Aygün və Ramil illərlə bir-birlərini yaxından tanıyıblar. Bu tanışlıq məhəbbətə çevrilib və təmiz qəlbi iki gənc 2012-ci il martın 8-də ailə

qurublar. Toyda iştirak etmiş və təbrik nitqi söyləmişəm. Həmin təbrik toya söylənən əziz xatirə kimi disklə onların ailəsində qorunur. Bütün bunlar isə danışdığım nağılın səhifələrindədir.

"Ramil və Aygün nağılı" yaranarkən burada iki personaj vardı. Daha sonra nağılın davamiyyətində onların övladları, şirin-şəkar balalar-Elman və Özləm də göründülər. Aha, nağıl daha da dolğunlaşıb, şirinləşərək xeyli maraqlı olub.

Elmə məlimdir ki, məhəbbətdən yaranan ailələrdə dünyaya gələn uşaqlar fiziki cəhətdən sağlam, gözəl görünüşlü, qüsursuz, boy-buxunlu, ağıllı-kamallı, fəhmli, dərrakəli və dərin bilikli olurlar. Bu hal Ramillə Aygünün övladlarında öz təsdiqini tapır. Elman və Özləm belə uşaqlardır. Elman 5-ci, Özləm 1-ci sinifdə oxuyur və hər birinin dərs göstəriciləri yüksəkdir. Nağılın daxilində musiqi sənəti, ifaçılıq qırmızı xətlə keçdiyi üçün çox maraqlıdır..

Kaş dərin sevgi, qarşılıqlı inam, hörmət və sədaqətlə yaranan belə ailələr çox olaydı. O zaman cəmiyyətimiz saflaşar və şirin nağıla çevrilirdi. Axı bütün nağıllar xoş sonluqla bitir...

Mən "Ramil və Aygün nağılı"-nı yazıya qısa şəkildə daxil etdim. Əbəz deyil, axı deyirlər ki, nağıl dili yüyürək olur.

Əhsən RƏHMANLI
Tədqiqatçı, Sənətsünaslıq
üzrə fəlsəfə doktoru